

A
MAGYAR
KODÁLY TÁRSASÁG
HÍREI

SZERKESZTI:
MÁRKUSNÉ NATTER-NÁD KLÁRA

XXXIV. évfolyam – 2012/2
június

TARTALOM

Országos Kamaraének találkozó Kodály Zoltán tiszteletére – <i>Igó Lenke</i>	
Zárszó – <i>Kollár Éva</i>	4
Bónis Ferenc nyolcvan esztendeje – <i>Ittész Mihály</i>	10
A Budapesti Monteverdi Kórus – <i>Szőnyi Erzsébet</i>	12
Gyökerek – Nagy tanáregyeniségek a Zeneakadémián; Decsényi János születésnapja – <i>Márkusné Natter-Nád Klára</i>	14
Szőnyi Erzsébet születésnap szerzői estje – <i>Márkusné Natter-Nád Klára</i>	19
Ugrin Gábor köszöntése – <i>Kertész Lajos</i>	23
Kertész Attila köszöntése – <i>Kollár Éva</i>	25
A Bárdos testvérek hangversenye – <i>Szabó Szabolcs</i>	29
Keszthelyi Helikon ünnep – <i>Nagy Ernő</i>	31
A Kórusiskola rendhagyó koncertje – <i>Szőnyi Erzsébet</i>	34
Szinkópa Kórustalálkozó – <i>Márkusné Natter-Nád Klára</i>	34
Szlovákiai magyar kórusok – <i>Gungl Rita</i>	38
A csitári hegyek alatt – <i>B. Horváth Andrea</i>	41
Budapesten járt a Fukushimai Kodály Kórus – <i>Rozgonyi Éva</i>	43
An Ik Te Budapesten – <i>Sípos Soma Mihály</i>	45
Énekmaraton – <i>Márkusné Natter-Nád Klára</i>	48
Elnöki összefoglaló – <i>Szőnyi Erzsébet</i>	50
Társaságunk Közgyűlése	53

A címodalt Borsos Miklós alkotásával Szántó Tibor tervezte
A kiadványt Dobó Nándor tervezte
Kiadja a Magyar Kodály Társaság
Felelős kiadó: a Magyar Kodály Társaság elnöke
Adószámunk: 19040437-1-42
ISSN 0230-3639
Nyomda: László és Társa Bt.
Felelős vezető: László András

Kiadványunk támogatói

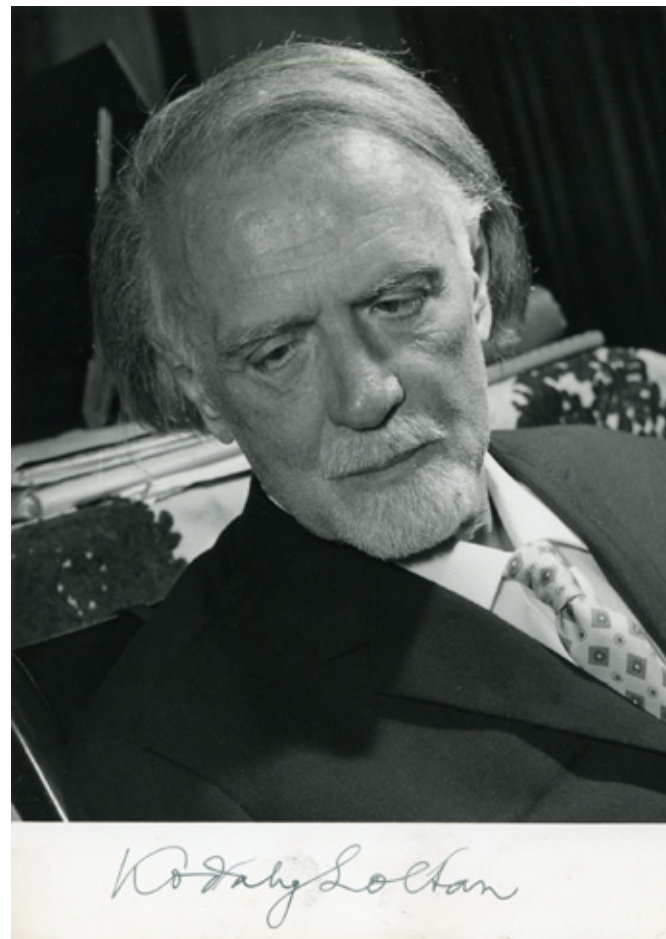
PRO RENOVANDA CULTURA HUNGARIAE

Nemzeti
Kulturális
Alap

PRO
CULTURA

ALAPÍTVÁNY

Kodály Emlékiállítást rendeztek
Kertész Gyula fotóművész képeiből

Kodály Zoltán születésének 130-ik,
halálának 45. évfordulója alkalmából,
A Tatabányai Erkel Ferenc
Alapfokú Művészetoktatási Intézmény
Tavaszi Művészeti Fesztivál rendezvénysorozatában

Országos Kamaraének Találkozó Kodály Zoltán tiszteletére

Immár második alkalommal került megrendezésre a Kodály Zoltán Kamaraének Találkozó 2012. március 31-én, melyen a Mester nevét viselő iskolák kamaracsoportjai énekeltek, ezzel is tisztelegve Kodály Zoltán születésének 130. jubileumi évfordulóján.

Ezt a jelentős eseményt a Magyar Kodály Társaság elnöksége kezdeményezte *Szőnyi Erzsébet* elnök asszony vezetésével, a rendező intézmény pedig a Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola, Gimnázium és Zeneiskola volt. (Bp., Marczibányi tér 1.) *Őri Csilla* igazgatónő, *Preszter Nóra* zenei igazgatóhelyettes és lelkes csapata – kollégák és gyerekek, kiváló szervezéssel és programtervezéssel tették ezt a jeles napot sikeressé és emlékezetessé mindannyiunk számára. A rendezvény fővédnöke volt *Kodály Zoltánné Péczely Sarolta* aki jelenlétével is megtisztelte a találkozót.

A találkozó létrejöttének anyagi támogatói az NKA Zenei Kollégium, a NEFMI, Pro Renovanda Cultura Hungariae Kodály Zoltán Emlékére Alapítvány és a Marczibányi téri Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola, Gimnázium és Zeneiskola voltak, akiknek ezúton is köszönetet mondunk, hogy megteremtették a lehetőséget a szakmai megmérettetés és élményszerzés ezen formájának, melyből a gyerekek és tanáraik egyaránt profitálhattak.

A szervezők többszöri ösztönzésére 10 „Kodály iskola” 14 kamaracsoportja vett részt a rendezvényen (Budapestről a Marczibányi téri iskola, a Magyar Kórusiskola, valamint Debrecen, Győr, Kecskemét, Komló, Nyíregyháza, Székesfehérvár, Szob, Tatabánya iskolái). Bár a szereplő intézmények mindegyike Kodály Zoltán nevét viseli, mégis többféle képzési szinttel és formával találkozhatnak a tanulók, így különbözők lehetnek a tartalmi és nevelési elvárások. Az alább felsorolt iskolatípusok találhatók meg közöttük:

- ének-zenei ált. iskola – (1-8.osztály), esetleg óvoda is
- ének-zene ált. iskola és gimnázium – (1-12. osztály)
- kórusiskola (1-12. osztály)
- szakközépiskola és zeneiskola (9-13. osztály)

Igen jó volt látni, hogy a résztvevők életkora széles skálán mozgott, 4-13. osztályosokig képviselték a különböző típusú intézményeket. Voltak közöttük tisztán egy korcsoportból álló együttesek, de vegyes korosztályokból összeállított ensemblék is. Hallhattunk szólóénektől kezdve, duett ill. tercett-formációban vagy 6-os ill. 9-es csoportokban éneklő előadókat is.

Megismertünk tehetséges lányegyütteseket, de olyanokat is, amelyekben több fiúhang tette még színesebbé a hangzást. Külön szeretném kiemelni azt a triót, amiben Robinik Péter 7. osztályos bariton énekel

Lénárd Virág és Veres Janka 10. osztályos tanulókkal, nagyon muzikálisan és szép hangon („marczibányisok”).

Örvendetes volt, hogy 4 iskola két kamaracsoportot is delegált:

- Komlóról Pleszné Fényes Edit két, ötödikesekből álló együttese,
- Kecskemétről Szegedi Ildikó 7. osztályosai és Kókai-Szabóné Antal Noémi 9. évfolyamos duója,
- Nyíregyházáról Szőke Rita 5. osztályosai és Szabó Dénes 8. osztályos növendékei,
- Budapestről a „marczisok” duója a 11-13. osztályból, Őri Csilla felkészítésével és az előbb említett vegyeskari trió Uherezky Eszter irányításával.

A Kamaraének Találkozó egyes csoportjaink műsorát a „kiírás” szerint 3 szempont szerint kellett összeállítani az alábbiakból: népdalcsokor, Kodály mű ill. művek, szabadon választott darab.

Néhány általános megjegyzés a három területről válogatott zenei anyagról. Elmondható, hogy a **népdalcsokrok** összeállítása és előadása szinte minden csoport esetében példamutatóan szépen sikerült. Találtunk közöttük egy régióból gyűjtött dallamokat (pl. Csík vármegyéből, szatmári, moldvai, somogyi népdalokat, stb.), vagy egyes jeles napok szokásait megjelenítő énekeket (pl. széki menyasszony búcsúztató), vagy akár különböző tájegységekből származó karakterben és hangulatilag egymáshoz illő népdalokat.

Ismétlően szeretném megdicsérni ezeket a válogatásokat és énekeseket ízes, kifejező zenei előadásukért. Említésre méltó még az az építkezés, ahogyan a csokrok dalai egymásba kapaszkodva, hangadás nélkül, a zenei mondanivalónak megfelelő tempóban és karakterrel szólaltak meg. Egyes csoportok a népies hangképzést, – a kicsit feszített fényes hangzást – részesítették előnyben (pl. a szobiak), a többség viszont a műzenében használatos hangzásideált alkalmazta a népdaléneklésben is.

A **Kodály műveket** a Bicinia Hungarica, a Tricinia és kevesebbet a Gyermekek- és nőikarok kötetéből választották a résztvevők. Szerepelt még a *vegyeskari* Pange lingua trió és két duett zongorakísérettel – a *Csillagoknak teremtője* és a *Kioldvasó*, melyet a debreceni Zeneművészeti Szakközépiskola 13. osztályos növendékei Zsom Melinda és Kuczmog Klaudia – énekeltek el hiteles, színes előadásban, Bojti Eszter tanárnő kíséretével.

Itt jegyzem meg, hogy többnyire vagy a technikailag könnyebb fajsúlyú, egyszerűbb biciniumokat választották, vagy az igényesebb és egyben nehezebb kétszólamúak és triciniumok szerepeltek a gyerekek műsorában. Jómagam hiányoltam a négy kötet középnéhez anyagának műsorra tűzését a szép és közkedvelt sláger darabok mellett.

A Kodály művek előadása kapcsán szeretném kiemelni a komlói 5. osztályosok példászerű éneklését, nevezetesen a nagy ambitusú *Édesanyám kiállott a kapuba* és az *A bárnai kertei alatt* feldolgozásait, az utób-

bit végig feszesen tartott táncritmusban, tisztán és kifejezően szólaltatták meg. Nagyon tetszett még a kecskeméti 9. osztályosok duettje, a ritkán hallható *Köszöntő* (az *Édes jó barátim* kezdetű) és az *Egy kicsi madárka* átélt, szép zenei megformázása.

A triciniumok közül kettő, a *Pálmák alján* és az *Esti szellő* (Kistétényi Melinda szövegével) a Kórusiskolások előadásában csendült fel zömében 8. osztályos tanulókkal (tanáruk Asztalos Andrea). Különösen jól énekeltek el a második darabot, mely a sokszori romantikus hangnemváltásai-val és óriási hangterjedelmével nem kis feladatot ró az előadókra. Érde- mes még tovább dolgozni a szólamok egyensúlyának és homogén hang- zásának kialakításán.

A nyíregyházi 8. osztályosok előadásában a *Téli mese* és az *Énekeljünk* triciniumok hangzottak el (felkészítő tanár Szabó Dénes). Külön dicséret illeti a 2. darabot fényes, örvendező hangvétele és jól választott tempója miatt, melyben világosan követhetőek voltak a polifón és szinkópáló sza- kaszok szellemes játécai.

A **szabadon választott anyag** egy Dufay himnusz, egy spanyol társadalmi és két romantikus darab kivételével magyar zeneszerzők műveiből állt (Bartók Béla, Bárdos Lajos, Szőnyi Erzsébet, Nagy Olivér, Papp Lajos, Olsvai Imre). Színes szép válogatást hallottunk az egyes programok harmadik részében. Ezek a művek többnyire nagyobb karra íródtak ugyan, de jól énekelhetők kisebb csoporttal is, ha ügyelünk a homogén hangzás- ra és a nagy ívekben történő formálásra. Ennek szép példáival találkoztunk több együttesnél is. Említsük itt meg a kecskeméti 7. osztályosait (felkészítő tanár Szegedi Ildikó) és a székesfehérvári 6-7-8. osztályosok kamaraénekeiseit (felkészítő tanár Kneifel Imre).

Én szívesen hallottam volna több válogatást a 16. század világi irodal- mából, melyeket eredetileg is kisebb ensemble adott elő (canzonetta, villanella, baletto, madrigál esetleg könnyebb motetták, stb.)

Örömmel énekelnek növendékeink romantikus zenéket is, melyeket rendszerint kíséret támaszt alá, ezekből is választhattak volna bátrabban az énekesek. Csodás volt hallani Erős Dorottya 13. osztályos és O. Szabó Eszter 11. osztályos növendékek Mendelssohn duettjét a „Marczibányiból”, Preszter Nóra kíséretével.

Mindezek után szeretném felhívni a figyelmet egy fontos technikai kérdésre. Ahogyan a népdalcsokokban nem volt külön hangadás az egyes dalok között, csak az elején, (sok esetben tanári segítség nélkül), úgy neveljük rá csoportjainkat egy „belső énekes” hangadásával indított és irányított éneklés gyakorlatára, melynek fejlettebb változata lehet, ha pl. egy bicinium-sorozatban csak az első darabhoz kapnak hangot az éneke- sek, amit a többi megállás nélkül tételszerűen követ a ciklusban. Szép feladat, érdemes megpróbálni.

A *Magyar Kodály Társaság* által inspirált és életre hívott kamaraének- lési találkozók remélhetőleg ösztönözni fogják az iskolákban folyó igényes

művészi munkát. Hosszú távon bebizonyosodhat, hogy nem csak egy adott kamaracsoportot tekintve érhetőek el látványos eredmények, de a nagykorús munkájában is minőségi változás hozható létre, ha az ének- karon belül több kisebb énekegyüttest működtetünk. Ezek minden bi- zonytalán tovább erősítik majd az egyének önálló zenei felelősségvállalását a nagykoron belül.

Az egyéni és kiscsoportos hangképzés, valamint hallásképzés hozzá- segít a hangszépség, a tiszta intonáció és zenei formálás magasabb rendű megoldásaihoz, mely biztos szólamtudással és partitúraismerettel páro- sulva csodálatos kórusokat hozhat létre.

Nem véletlen, hogy a világhírű zenekarok és énekkarok mindig is ösz- tönözték és támogatták az együttesen belüli kisebb csoportok (a fafúvós, rézfúvós, vonós kvartettek, kvintettek, stb.) önálló művészi tevékenységét. Ettől lesz tutitibb a tuti is!

Szóljunk néhány szót a nap különböző eseményeiről.

Az ünnepélyes megnyitón *Szőnyi Erzsébet* Kossuth díjas zeneszerző inspiráló, meleg hangú köszöntője és az MRT Gyermekkórusa triójának szép Mozart előadása vezette fel a különböző történéseket. A találkozó egész napos programterve minden részletében remekül működött (meg- álmódói Óri Csilla és Preszter Nóra, segítők a tantestület számos tagja és növendékeik).

A programban két kamaraének hangverseny volt a 7-7 résztvevő együt- tessel, valamint két minihangverseny, meghívott vendéglelődékkal.

A két kamaraének hangverseny legsikeresebb darabjaiból rövid gála- koncertet adtak a résztvevők, amelyen az alábbi műsor hangzott el:

2 népdalcsokok: a szobi 4. osztályosok csoportja, vegyes gyűjtésű nép- dalokat énekel,

- a komlói 5. osztályosok együttese, „széki” népdalokat adott elő.
- 2 Kodály bicinium: *Köszöntő*, *Egy kicsi madárka* – előadták: Kovács Anna 9. oszt. és Szabó Alexa 9. oszt. tanulók Kecskemétről
- 2 Kodály tricinium: *Esti szellő* – előadták: a Magyar Kórusiskola 8. oszt. tanulói,
- *Énekeljünk* – előadták: a nyíregyházi 8. oszt. kamara énekesei
- Mendelssohn: *Gyöngyvirágok bálja* (duett) – előadták: a Marczibányi téri iskola 11-13. osztályos tanulói.

Az első minihangversenyen a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem előkészítő tagozatának zongoristái játszottak, akik egyben a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola növendékei is. A műsoron az alábbi mű- vek és előadók szerepeltek:

Kodály Zoltán: *Sírfelirat* – Vida Mónika 11. oszt.

Liszt Ferenc: *Esti harmóniak* – Kovács Gergely 10. oszt.

Bartók Béla: *Allegro barbaro* – Szokolay Ádám 9. oszt.

A második minihangversenyen a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem „magánének” szakos hallgatóit, Halmai Katalin növendékeit hallottuk.

Tóth Adrienn, Kristóf Szabina, Nyakas Orsolya és Mészáros Kármén Kodály Zoltán népdalfeldolgozásaiból és műdalaiból válogattak.

Köszönjük a vendégladók ihletett és nívós közreműködését. A szép zenélés mellett a meghívó iskola a vendégek ellátásáról (szendvicsek, üdítők, finom ebéd) és szórakoztatásáról is gondoskodott. Délután a Vadrózsa Néptáncegyüttes zenészei és táncosai vezetésével táncház foglalkozáson vettünk részt *az ifjúság nem kis öröme*re.

A szereplő együttesek elismerő emléklapokat és tárgyjutalmakat vihettek haza emlékül.

A rendezvény zárásaként (a délelőtti próbán már gyakorolt) két kórusművet hallottunk a közel 90 tagú összesített kórus produkciójában: *Szónyi Erzsébet: Éneklő iskola és Kodály Zoltán: Nagyszalontai köszöntő* című művek, ifj. Sapszon Ferenc és Ugrin Gábor karnagyok irányításával szólaltak meg szép és inspiráló zenei tolmácsolásban.

Végül álljanak itt mottóként Vészi Endre Kodály Zoltánnak írott sorai:

„Így szólt a Mester: mindegyik gyerek kis antennája legyen a zenének maga is hangszer, síp, húr, vonó, mit fölzenget az ének, nem karmester, énekes: csak víg, ághegyi dalos, lombos zeneérő, így legyen dalos mindenik gyerek, füttyögve a reménytől!”

További szép találkozásokat kíván a Bartók Konzervatórium tanszékvezető tanára,

Igó Lenke

A találkozó értékelését és az ezzel kapcsolatos zárógondolatokat Kollár Éva karnagy, a KÓTA elnöke, foglalta össze.

Zárszó

Kedves Fiatalok, kedves Kollégák!

A Magyar Kodály Társaság kezdeményezésére, második alkalommal rendeztük meg az Országos Kodály Zoltán Kamaraének Találkozót. Tavaly olyan sok szép produkció született, olyan sok iskola küldte el tehetséges diákjait hazánk minden tájáról, hogy világossá vált, ezt a fesztivált folytatni kell. Így Kodály Zoltán születésének 130. évfordulója évében, 2012-ben, mi ezekkel a szép zenékkal is kifejezzük tiszteletünket a nagy magyar zeneszerző, népzene gyűjtő és iskolateremtő tanár előtt.

Idén a Marczibányi téri Kodály Iskola szíves meghívására, itt hallgathattuk meg a kamaraénekes csoportokat. A vendéglátók a szervezésben is segítségünkre voltak, ezért hálás köszönetünket fejezzük ki a kollégáknak, a rendező gyerekeknek, és különösen Őri Csilla igazgató asszonynak, Preszter Nóra igazgatóhelyettes asszonynak, akik az előkészítő munka

mellett a zenei fölkészítésben is sikerrel működtek közre, és pompás helyszínt biztosítottak az ünnepi eseménynek.

Mindnyájunk nevében mondhatom: fölemelő élményt kaptunk a kamaramuzsikáló csoportoktól. Miért jó együtt énekelni? Régi igazság, hogy a muzsika boldoggá teszi azt, aki műveli, de azt is mindnyájan tudjuk, hogy örömet hozhat nagy jó megosztani. Sokszorozódik ez az öröm, ha a zenei élményt átadhatjuk társainknak, szüleinknek, tanárainknak, barátainknak, – így sokkal mélyebbé válik a mi örömünk is – és ez most is így történt. Mindnyájan sokat tettetek ezért a produkcióért, évek óta tanuljátok a zenét, és sokáig gyakoroltatok, amíg ilyen szép sikerrel kiállhattatok a közönség elé. Tisztelettel tekintünk azokra, akik idejük jelentős részét ennek az értékes művészi munkának szentelik, ami talán egy későbbi, sikeres életpálya felé vezetheti őket. Biztosan tudjuk, hogy akik ma itt énekeltek nekünk, később is megtalálják örömeiket a közös muzsikálásban, akár zenei hivatást választanak maguknak, akár zenét hallgató és értő közönség válik belőlük. A diákokkal együtt köszönetet mondunk és gratulálunk a fölkészítő tanároknak. Áldozatos munkájuk jutalma, ha tanítványuk szép produkcióval lepi meg a hallgatókat, és ez itt, ma, hiánytalanul sikerült.

A föllépők mindegyike kap egy szép elismerő oklevelet. Nehéz kiemelni néhányat a sok kiváló előadásból, ezért igyekeztünk úgy összeállítani a rövid gála hangverseny műsorát, hogy a remek népdalcsokokból is, a Kodály kamaraművekből és a szabadon választott énekekből is megszólalhasson egy-egy darab.

Befejezésül idézzük föl Kodály Zoltán egy jelentős gondolatát, amelyet 1929-ben a Gyermekkarok c. tanulmányában vetett papírra:

„Akinek nem mindegy, mi lesz itt a zenében egy-két emberöltő múlva, nem mehet el közömbösen az iskola mellett, amikor ének hallik ki belőle. <...> bármely iskola énekkara elérheti azt a színvonalat, amelyen <...> már a nyilvános zeneéletben is számottevő értéket jelent. A művészetnek ugyanis nem a technika a lényege, hanem a lélek <....> Másképp énekel a felnőtt is, ha magával hozza a gyermekkori ének rajongó lelkesedésének emlékét. És jól látja, megjegyzi magának a gyermek: lelkiismeretes munka nélkül nincs eredmény.”

Kodály Zoltánnal valljuk, nekünk fontos, hogy mi hallatszik ki az iskolák ablakából. Szeretnénk, hogy a muzsika vidám és szárnyaló legyen, hogy csodálatos összhangja a művészet magasságába ragadja az éneklő gyermekeket, a járóelőket és a hallgatókat.

Találkozunk tehát jövőre is, de addig is csendüljön fel minél többször a boldogító közös ének!

Minden résztvevőnek szeretettel gratulálunk, és áldott, szép húsvéti ünnepet kívánunk!

Kollár Éva

Bónis Ferenc nyolc évtizede

Élete eddigi nyolc évtizedéből hatot szentelt a tudományos és zene-kulturális közszolgálati munkának Bónis Ferenc. Az előttem fekvő kilenc sűrűn gépelt oldalon sorjáznak a szűkebben vett zenetudományi közleményeinek címei. A legkorábbiak éppen hatvan évvel ezelőtt keletkeztek, s máris kijelölték szerzőjük fő érdeklődési irányát: a még tanulmányait végző ifjú a magyar zene-történet kutatója akart lenni, s terveit töretlen és céltudatos munkával meg is valósította, ha olykor nem is minden nehézség nélkül. Ennek legfőbb eredményeit tartalmazza az említett jegyzék. (Hogy mi hiányzik belőle, arról néhány szóban alább emlékezünk meg.) Csak néhány kiragadott példával jelezzük, írjuk kö-

rül a tematikus gazdagságot, ami Bónis Ferenc munkásságát jellemzi.

Az Új Magyar Zenei Szemle közölte *A keszthelyi Helikon Könyvtár magyar vonatkozású zenei anyagáról* szóló beszámolóját, amelyet hamarosan követett a *Csermák Antal kamarazenéje* címmel írt dolgozata és *Erkel Ferenc* munkásságát áttekintő kiadványa. A témák köre egyre bővült: *Mosonyi Mihály* munkásságával (akiről máig alaplűnek számító könyve a Gondolat Kiadó nevezetes Kis zenei könyvtár sorozatában jelent meg 1960-ban). Közben persze elindult a Bartók-kutatás útján is a több magyar kiadást és több idegen nyelvű változatot megért *Bartók élete képekben* című összeállítással (1956-1964). Ugyan e téma aztán felbukkant az 1970-es évek albumaiban, s végül 2006-ban a nagyszabású *Élet-képek: Bartók Béla* című kötetben. Testvér-darabját, az *Élet-pálya: Kodály Zoltán* című könyvet lapunk 2012/1. számában méltattuk.

Az alap kutatásban való részvétele vagy a korábbi ismereteket részletek feltárásával gazdagító tevékenysége mellett a szerkesztő Bónis Ferenc is meglepően korán jelentkezett: 1959-1961-ben, a 60 esztendő szerző köszöntésére jelentette meg Szabolcsi Bence alapvető tanulmányait *A magyar zene évszázadai* két kötetében, *Magyar Zenetudomány* címen indított sorozata elsőjeként. E sorozatnak, vagyis Bónis Ferenc szerkesztői buz-

galmának és körültekintő munkájának köszönhetünk olyan máig nélkülözhetetlen gyűjteményeket, mint a Molnár Antal, Legány Dezső, Major Ervin, Bárdos Lajos, Tóth Aladár írásait tartalmazó kötetek, és mindennek előtt Kodály Zoltán *Visszatekintés* címen összegyűjtött prózai műveit.

Ha már a május 17-én 80. életévét átlépő zenetudós szerkesztői munkájára figyelünk, nem maradhat említetlen a sajnálatosan félbe maradt *Szabolcsi Bence összkiadás* és a *Magyar Zenetörténeti Tanulmányok* többnyire évfordulókhoz vagy konferenciákhoz kapcsolódó sorozata. Ez utóbbinak természetesen egyik szerzője is Bónis Ferenc, s ezt említve vissza is térünk Bónis Ferenc saját írásaihoz. Történeti tények feltárása és bemutatása éppúgy műfaja kutatóknak, mint egyes művek vagy műcsoportok elemzése, értelmezése. Ilyenek a Kodály *Psalmus Hungaricus*áról és Bartók *Táncszvitjéről* írott nagyszabású értekezései. „Riportkötetei” (az Így láttuk... könyvek), az ifjabb Bartók Bélával vagy Ferencsik Jánossal készült terjedelmes beszélgetések, és mások is, a jelenkort és a múltat megidéző zene-történet-írás fontos dokumentumai.

Közbevetőleg, de nem mellékesen meg kell említenünk, hogy tanára volt a Zeneművészeti Főiskolának, sokszor visszahívott előadója a kölni és a bécsi zenetudományi képzésnek. Tudományos műhelynek – a kezdeti években a Bartók Archívumnak – csak viszonylag rövid ideig volt belső munkatársa. Tevékenységét más koordináták határozták meg. Intézményes háttér nélkül alkotott meg egy sokszínű életművet, és érdemelte ki azzal a legmagasabb tudományos kitüntetéssel, a Széchenyi-díjjal is.

Igen terjedelmes része a műjegyzéknek az itthon vagy külföldön idegen nyelven megjelent munkák felsorolása is. Olykor előbb készült (vagy éppen kizárólagos) a német, esetleg angol vagy más nyelvű közlemény. A zenetudósi munkának fontos, ha Bónis Ferenc esetében nem is elsődleges része, a zeneművek szövegkritikai kiadása. Csermák, Rózsavölgyi, Mosonyi, Leopold Mozart, Wranitzky, Haydn korabeli névtelen szerzők és mások köszönhetik Bónis Ferenc szakszerű munkájának, hogy a bécsi és budapesti kiadók a mai és jövőbeni muzsikuskoknak hozzáférhetővé teheték a másként esetleg feledésbe merült, bár nem csak zenetudósok figyelmére, hanem újrarájátszásra is méltó műveiket.

A jegyzék nem tartalmazza sem Bónis Ferenc szakfordításait, sem mérföldkőhöz érkezett szerzőnk zenekritikáit és nagyszámú szakkönyvrecenzióját, amelyek a Magyar Zenében és más szaklapokban jelentek meg vagy a rádió műsoraiban hangzottak el. A mai ifjabb karvezető és karénekes nemzedék már nem is tudja, hogy milyen fontos szerepet játszott Bónis Ferenc szerkesztőként az Éneklő Ifjúság mozgalom 30-40 évvel ezelőtti felvirágoztatásában, a rádiófelvételek szorgalmazásában, és egyáltalán a rádiós zenei ismeretterjesztésben. A köz szolgálatára volt ez részéről, sajátos hozzájárulás a Kodály megálmodta zenében (is) művelt Magyarország megteremtéséhez. Hogy ezt a programot most felfüggesztettnek kell tekintenünk, az nem rajta, nem rajtuk múltott...

A Magyar Kodály Társaság elnökeként másfél évtizedes szolgálata alatt nem egyszer fogalmazott meg és tett közzé a sajtóban Bónis Ferenc az elnökség, sőt az egész tagság nevében figyelem felhívó, vészjelző mondatokat. Visszavonulva az ilyen nagyobb nyilvánosságtól tovább folyik a munka a zenetudós műhelyében, s többek között a Kodály-kutatás is köszönhet újabb és újabb tanulmányokat Bónis Ferenc elkötelezett munkájának.

Azt kívánjuk, hogy jó egészségben folytathassa terveinek megvalósítását a Gondviselés jóvoltából, mindnyájunk örömére és gazdagodására.

Ittész Mihály

Budapesti Monteverdi Kórus **40 éves jubileumi hangversenye** **2012. március 18-án** **A budapesti Ciszterci Szent Imre templomban**

A jubileumi hangversenyt hallgatva elgondolkozik az ember: lesz-e 40 év múlva ehhez hasonló jubiláló kórus, élén alapító karnagyával? Igaz kettőn áll a vásár, mondja a magyar közmondás, jelen esetben kóruson és karnagyán. Mi az az erő, ami eddig ilyen töretlenül, magas színvonalon, lelkes szeretetben összetartotta ezt az együttest? Valami, amit nem lehet megmagyarázni, *titok*. A muzsikálást, karvezetést meg lehet tanulni, akár sikerrel művelni is lehet, de az a kohézió, ami évtizedekig töretlenül összetart egy kórust, megfejthetetlen. Erre születni kell. *Kollár Éva* ezzel adománnyal jött a világra. Személyes vallomása az ünnepi koncert műsorlapján olvasható:

„1972-ben, a budapesti Leövey Klára Gimnázium fiú tanulói azzal a kéréssel álltak elé, hogy ők is szeretnének kórusban énekelni, hiszen az iskola leánykara, Andor Ilona vezetésével akkor már világhírű volt, és a szép hangú fiúk is követni akarták a vonzó példát.

Igen, akkor jött létre ez a kamarakórus, amelynek több énekese ma is velünk van, zenei és lelki támaszt jelentve a Budapesti Monteverdi Kórusnak és karnagyának.

Hosszú idő telt el a kezdetek óta, kamara együttesünkől hamarosan vegyeskar lett, amely 40 éve alatt boldogan barangolt az európai zeneirodalom nagy korszakai között, válogatott annak legszebb műfajaiból, és közben bejárta Európa szinte minden országát. Kórusunk a közös éneklés által számtalan csodálatos élményt és zenei kincset gyűjtött, sok száz barátot szerzett, és ezreknek árasztotta szét a kórusmuzsika gyöngyszemeit, itthon és külföldön.

A négy évtized során népes családdá váltunk, fiatal énekesek, gyermekek és unokák vesznek körül minket. És szomorúan számláljuk elvesztett énekeseinket. Nem régiben Reviczky Bélát, a nagyszerű zenészt, irodalmárt és tudóst szólította el közülüink a Teremtő. Első jubileumi hangversenyünkön tisztelettel és szeretettel emlékezünk rá és elhunyt társainkra. Egyszer s mind halát adunk a negyven év minden szépségéért, öröméért, közös muzsikájáért. CANTATE DOMINO CANTUICUM NOVUM!”

Érthető, hogy a jubileumi hangverseny első száma *Monteverdi: Cantate Domino* című műve, a 96. zsoltár volt, „Énekeljete az Úrnak”. Ahogy eddig, most is a dicsőítő, hálaadó zsoltár zengése adta meg az előadás kezdeti lendületét, ez a boldogság, az öröm, a lelkesedés hangja volt. Második számként ismét *Monteverdi* műve következett, az öröm párjaként a fájdalomé, gyászé: *Lasciatemi morire* (Hagyjatok meghalni) bizonyítván, hogy a kórus és karnagya minden húron mestere hangzásának.

G. Fauré műve: *Cantique de Jean Racine*, dallamában, szövegében is az ünnep hangulatát foglalta magába, „Ó Krisztus, légy jó e hú néphez,/ Amely most téged áldani gyűlt össze,/ Fogadd el a dalokat,/ amelyeket halhatatlan dicsőségednek ajánl / s ajándékaiddal betelve térhessen haza!” Szinte hihetetlen, hogy *Fauré* nyelve, dallamai mit sem vesztek az eltelt évtizedek során, és még ma is a lélek legrejtettebb birodalmába hatolnak. Érezhette ezt a közönség is, mert a meghatottság hangulata rezdült a levegőben.

J. Brahms: Nänie Gyászének csak fokozta a megrendülést és a zengő, telt dús hangzás híven tükrözte a romantikus kor nagy zeneszerzőjének hasonlíthatatlan érzésvilágát. Az utána következő kompozíció, *Rheinberger*: rövid, megható *Abendlied* – Lukács evangéliumának szövegére /24,29/ az emmauszi tanítványok történetéből – kerekítette le az egyedül lét vigaszát a vigasztalanba. Majd *F. Mendelssohn: Hallgasd meg kérésemet Uram /Ps.55, 2-8/* kezdetű motettája adott előadóknak, hallgatóknak megnyugvást a Teremtőbe vetett bizalom édes-bús könnyörgő hangján.

A külföldi szerzők és elmúlt korok hangja után, az idegen nyelveken megszólaló műveket követően lélekbemarkolóan hangzott fel *Kodály Zoltán* örökérvényű *Szép könnyörgés-e*, a hazai kórusok már-már jeligévé nemesült siker-száma, a megunhatatlan remekmű, melyet már-már mindenki lélekben együtt énekel az előadókkal. Hogyan történhet az, hogy *Balassi Bálint* veretes sorai ma is ennyire aktuálisak? Hogyan lehet, hogy *Kodály* mindig tudta mit mikor kell megzenésítenie? Ki magyarázza meg, hogy *Balassi*, *Zrinyi*, *Virág Benedek*, *Petőfi*, *Arany*, *Vörösmarty*, *Sík Sándor*, *Weöres Sándor* miért időszerű számunkra mindig? A választ ki-ki keresse meg...

A jubiláló *Monteverdi* Kórus műsorának záró száma *Orbán György: Stabat Mater*-e volt. A grandiózus művet bravúros előadásban adta elő a kórus, bizonyosságát nyújtva annak, hogy ugyanolyan biztonsággal és hi-

telesen szólaltatnak meg kortárs művet, mint a zeneirodalom korábbi korszakainak bármely alkotását. A hangverseny méltó befejezése volt a ráadás: *Kodály Zoltán: Esti dala*.

A sikerhez nagyban hozzájárult a kitűnő szólista gárda és a zongora valamint orgona kíséret; énekes szólisták voltak: *Csereklyei Andrea* és *Kiss Edit*, zongorán *Ney Gábor*, orgonán *Dinyés Soma* működött közre sikeresen, hitelesen.

Kollár Éva karizmatikus egyénisége hosszú távon biztosította és biztosítja a kórus magas színvonalát. Belépett azok sorába, akik maradandó nyomot hagynak munkásságukkal. Szakmai elődei közül vannak akikről alapítványt neveztek el, kórusverseny hirdeti emléküket, díjat alapítottak tevékenységük nyomán, munkásságukat disszertációk, szakkönyvek örökítették meg, lemezeiket hallgatva okulhat művészetükből a következő nemzedék Nemhiába nevezik napjainkban a magyar kórusművészetet Hungaricumnak.

Vivat, crescat, floreat, Kollár Éva és a budapesti Monteverdi Kórus!

Szőnyi Erzsébet

Gyökerek

Nagy tanáregyéniségek a Zeneakadémián

Az Óbudai Társaskör műsorainak széles palettáján e címmel indítottak három részes kortárszenei sorozatot, 2012. január és március közötti időszakban. Egy-egy est alkalmával a Zeneakadémia zeneszerzés tanszékének meghatározó tanáralakjait oly módon állították középpontba, hogy közvetlenül, vagy közvetve növendékeinek műveiből válogatva adtak ízelítőt. Így megemlékezve az emblemikus tanár egyéniségekről, egyúttal kiváló alkalom kínálkozott mai kortárs zeneszerzők műveinek bemutatására.

A gondolat felvetése még *Petrovics Emil* zeneszerző és tanítványa *Tóth Péter* beszélgetésére vezethető vissza. A tervezés és megvalósítás természetesen hosszú időt igényelt, és a kiválasztás sem lehetett könnyű, így első körben három zeneszerző: *Sugár Miklós*, *Szervánszky Endre* és *Farkas Ferenc* zeneszerzés tanárookra esett a választás. Hiszen Petrovics Emilnek első zeneszerzés tanára éppen Sugár Rezső volt, és tanulmányai végén Farkas Ferenc zeneszerző növendéke lett. Ám a gondolatébresztő zeneszerző, Petrovics Emil 2011. június 30-án bekövetkezett halála miatt már nem érthette meg a hangversenyek előadásait. Tóth Péter zeneszerző, az Óbudai Társaskör művészeti igazgatója folytatta a megkezdett munkát. Gondolatokkal, ötletekkel társakra lelt, a közreműködő művészek segítségére, és az ARTISJUS támogatására. A sorozat szerkesztést *Madarász Iván* vállalta.

A **Gyökerek I.** hangverseny elsőként **Sugár Rezső** emlékére valósult meg, 2012. január 30-án. A gyökerek egészen *Kodály Zoltánig* vezethetők vissza, önállóan végezte zeneszerzés tanulmányait Sugár Rezső. Majd e tudással felvértezve ő volt 1968-1979 között a Zeneakadémia zeneszerzés tanszékének tanára és ez alatt a 11 év alatt jelentős zeneszerző generációt nevelt fel. A hangverseny bevezetőjeként *Madarász Iván* köszöntő szavai után Sugár Rezső egyik zongora művét, a Barokk szonatina II. tételét szólaltatta meg Csillag Péter. Ezt követően Fehér György, Kósa Gábor, Csillag Péter, Csemiczky Miklós, Dukay Barnabás, Reményi Attila és Tihanyi László egy-egy műve került bemutatásra. Csillag Péter és Eckhardt Gábor – zongora, Tóth Zsuzsa – fuvola, Varga István – klarinét, Somogyi Péter – hegedű, Pólus László – gordonka, valamint a Somogyi Vonósnégyes előadásában.

1919–1988

1911–1977

A következő **II.** hangverseny február 27-én **Szervánszky Endre** tiszteletére hangzott el. A Bartók és Kodályt követő nemzedék figyelemre méltó zeneszerzője volt. Zenei tanulmányait klarinét szakon kezdte mely hangszerhez komponálásai során is hű maradt. A Zeneakadémia zeneszerzés tanszakán ma élő tanítványai az elmélyült munka, belső érlelés művészetét sajátították el, e nagyformátumú embertől. A hangversenyen a következő szerzők művei hangzottak el: Madarász Iván: Lót imája; Serei Zsolt: Három kínai négysoros; Sári József: Négy invenció; Decsényi János: Csend elé – Öt és fél dal Czigány György verseire; Huszár Lajos: Notturmo; Balassa László: Három dal – ebből a Búcsú és

Meghalt a patak; Sály László: Áthallások. Az előadásban zongorán közreműködtek a zeneszerzők Huszár Lajos és Madarász Iván; két kiváló klarinét művész játszott: Palkó Helga és Varga István.

Külön említést érdemel *Meláth Andrea* énekművésznő aki két alkalommal szólaltatta meg mély átéléssel a dalokat, és *Körmendi Klára* zongoraművésznő teljesítménye aki az est legtöbb művének bravúros zongorakísé-
rője volt.

1905–2000

A **Gyökerek III.** hangversenye március 26-án volt. **Farkas Ferenc** műveiből és tanítványainak műveiből állították össze a műsort. A Budapesti Liszt Ferenc Zene-művészeti Főiskolának – Egyetemnek – 1949-től volt zeneszerzés tanára majd a tanszak vezetője nyugdíjazásáig. Hosszú és termékeny élet adatott számára. Tehet-
séges és sikeres tanítványok sokasága hirdeti szellemének maradandó emlékét. Tanítványai akik mindenkor a legna-
gyobb tisztelettel és szeretettel emlékez-
nek rá, saját egyéniségük kibontakozásá-
ban kaptak legnagyobb segítséget meste-
rűktől. Egy hangverseny keretében nem
kerülhetett sor mindnyájuk bemutatására.

Ezen az estén elhangzottak Kovács Zoltán: Szonatina, Fejérvári János brácsa művész közreműködésével; Bozai Attila: Intervall; Durkó Zsolt: Psicogramma című művei. Majd ezt követte Farkas Ferenc számára is oly közel álló vokális művek megszólaltatása a Musica Nostra Énekegyüttes előadásában, vezénylő karnagyuk: *Mindszenty Zsuzsánna*. Elsőként Far-
kas Ferenc: Missa Secunda három tétele. Majd, Kocsár Miklós: Gaudete in Domino; Sugár Miklós: Concede, Salve Regina; Petrovics Emil: Her-
vadáskor (Ady Endre), Hollós Máté: Két női kar Tóth Árpád verseire;

Mohay Miklós: Két női kar Weöres Sándor verseire; Horváth Barnabás: Májusi nóta, Zivatar (Kovács András Ferenc); Barabás Árpád: Ráolvasó (Rab Zsuzsa). A zongoraművek előadói és a kíséretet közreműködői Sze-
kér Bernadett és Körmendi Klára zongoraművésznők voltak.

E gazdagon megszerkesztett sorozatot legmértőbben Farkas Ferenc szavaival zárhatjuk: „A komponálás számomra öröm, szeretném, ha mű-
veimmel én is örömet tudnék szerezni hallgatóimnak.”

Decsényi János születésnap szerzői estje

A felsorolt kortárs zenei sorozatba ideálisan illeszkedett hangversenyt tartottak március 22-én. Az eddig felsorolt élő és immáron eltávozott zeneszerzők valamennyi kortársa volt a 85-ik évét, fiatalos lendülettel, mai napig aktív munkával tevékenykedő zeneszerző, *Decsényi János*. Ő a tanítványok doanje mind a három esten személyesen is jelen volt,

Ifjúkorában kereste az utakat, vonzotta a színház, elmerült jogi tanul-
mányokban, de kiderült, hogy számára a zene az önkifejezés igazi eszkö-
ze. A zenei alapok lerakása a szakmát fölényesen tudó *Sugár Rezsőnél*
kezdődhetett, a szellemi horizont nagyívű tágulása *Szervánszky Endre*
műhelyében bontakozhatott tovább. Műveinek nagy száma és az újabb
ősbemutatók gazdag anyagot tártak még a 85-ik születésnapot megelőző
és az azt követő „Korunk zenéje” hangversenyeknek. *Hollós Máté* több-
szörösen jellemezte a szerzőt, értékelte művészetét, ezen az esten, az Óbu-
dai Társaskörben is igaz tisztelettel köszöntötte a zeneszerzőt.

A beszélgetőtárs ez alkalommal *Czigány György* volt. Régi és sokágú
barátságuk 65 éve kezdődött. A kö-
zös emlékek az ifjú korból erednek
– a Fővárosi Zeneiskolában egyidő-
ben töltött tanulmányi évek, majd a
meghatározó felnőtt kor a Magyar
Rádiónál (ahol Decsényi az Elektro-
akusztikus Zenei Stúdiót vezette), az
örök szerelem a költészettel, és a
szoros Óbudai kapcsolat – mind
megannyi kedves történetet idézett
föl. A műsor is ez utóbbi jegyében
született. A közreműködő *Óbudai
Kamarazenekar*, egykori alapítójá-
nak *Till Ottónak* ajánlott művek elő-
adásával az ő iránti felejthetetlen
barátságot idézte föl.

Gazda Péter vezényletével előadásra került: Tíz etűd ifjúsági vonószekarra; Szvit vonószekarra; Sinfonietta; Concertino hegedűre és vonószekarra, ennek közreműködője Renkecz Kálmán hegedűművész volt.

Decsényi János születésnap hangversenyei nemcsak a múltidézőssel foglalkoznak, de szerényen utal jövő terveire, újabb művek alkotására. Itt az Óbudai környezetben a Zeneiskola és az Ifjúsági Zenekar emlékeit felidézve, szót ejt a zeneszerző arról, hogy új művei közül is szívesen komponál az ifjúságnak, említi a gyermekhangra és zongorára írt művét, így a személyes beszélgetésünkből azon gondolatait idézném: „Olyasmit akartam írni, ami a mai gyerekek számára aktuálisan is szórakoztató.”

FOTÓK: BÁNLAKI SZABOLCS

További jó erőt és egészséget kívánunk a folytatáshoz!

Márkusné Natter-Nád Klára

Szerzői est az emlékek szárnyán

Szónyi Erzsébet születésnap köszöntése

A „Törökbálinti Szónyi Erzsébet Zeneiskola” igazgatójának *Feleki László*-nak autójával indultunk szép napsütéses április délutánján Sándorfalvára Szónyi Erzsébet „Meglepetés koncertjére”. A meglepetés szervezője *Nagy Márta* zongoraművész-tanár volt, Szeged szülőtte, Sándorfalva egykori lakója, Zeneakadémista kora óta „Erzsi néni” tisztelője, majd igaz barátja.

A kétórás út alkalmas volt arra, hogy a beszélgetés során felelevenítsük a sokak által még ismeretlen, a Dél-Alföld szívében fekvő Sándorfalva több mint 130 éves múltját – és most olvasóinkkal is megismertessük. – Az 1879-es szegedi nagy árvíz után mindenüket elvesztő környékbeli földművelő családoknak, Pallavicini Sándor őgróf birtokának ezen szegletében földet adományozott. Sokan éltek ezzel a lehetőséggel, így az ő ideköltözésükkel jött létre, az alapító nevét viselő Sándorfalva. Az évtizedek során a település töretlenül fejlődött, 1970-től nagyközség, 2005-től városi rangot kapott. A Főtér közelében park közepén a család kúriát is építtetett, de valójában nem lakták, intézményház célját szolgálta. A háborút követően iskolaként működött az épület, mindaddig míg az új, modern iskola fel nem épült. Ezt követően kezdődött a kastély felújítása. Különböző kiállító termek a város történetét és népeletét mutatják be, felvillantva az 1945 előtti vidéki társadalom, különböző rétegeinek életviszonyait is. Állandó és időszakos kiállítások a jelenkor képzőművészeinek, kézművesek munkáinak, néprajzi tárlatoknak adnak helyet.

A Kastély nagyméretű Díszterme, mint egy elegáns bálterem, alkalmas akusztikája miatt komolyzenei koncertek számára is alkalmas. Körülbelül másfél éve avatták föl, és most 2012. április 29-én tartották itt,

Szónyi Erzsébet Kossuth-díjas zeneszerző szerzői estjét. Az ünnepelt tisztelettel üdvözölte a város alpolgármestere *Sebestyén András*. Majd *Nagy Márta* köszöntötte kedves szavakkal *Erzsi nénit*, 88. születésnapja alkalmából megemlítve a környékhez kapcsolódó régi családi emlékeket,

amiért különösen méltó, hogy itt e kastély szép környezetében hangozzanak föl Szőnyi Erzsébet művei.

Ez ünnepi alkalomra vendég közreműködők is érkeztek, és a közönség soraiban rég látott kedves ismerősök foglaltak helyet.

Bevezetőként a több mint félévszázados múlttra visszatekintő híres Sándorfalvi *Budai Sándor Citerazenekar* mutatkozott be.

Vezető: *Rodler László*; Művészeti vezető: *Erdélyi József*. Első népdal amit játszották: Mély a Tiszának a széle. A következő népdal – Páros csillag jár az égen – közös előadásban hangzott el a: *Sándorfalva Város Énekkarával*, karvezető: *Gulyás Mária Magdolna*.

A Pallavicini Sándor Általános Iskola Kórusa énekelt elsőként,

Három gyermekdalt: két *Bicinium* (1984) és *Én a hegyre* (1969). Vezényelt: *Bálóné Karasz Erika*.

*

– Az emlékek felidézéshez társul, hogy a címek után megjelöljük a keletkezés évszámát.–

Szegedről érkezett a *Vántus István Gyakorló Zeneművészeti Szakközépiskola Fiúkórusa*, *Rozgonyi Éva* vezetésével.

A 2005-ben komponált, latinul és magyarul megszólaló, finom harangszó csendüléssel előadott – Ima alkonyi harangszóra – c. mű igaz meghatódottságot árasztott. Ezt követte:

– Szeged város szülötte, operaházunk neves szólistája – *Temesi Mária* gyönyörű hangján, gazdag érzelmi telítettséggel előadott: *Puer Natus*, a szerzőnek 1946-ban komponált műve.

A művészetek találkozásának, az egymásra hatás egyidejű bemutatásának gondolatát *Szepesi Attila* négysoros verseinek gyűjteménye és az ahhoz kapcsolódó könnyed képzőművészeti grafikák *Gerzson Pál* keze nyomán a „Sárkányfogak” megjelent kötetében, ihlette a zeneszerzőt 2002-ben, e miniatűrök zenei megfogalmazására. A mű zongoraszólamának előadását a zeneszerző *Nagy Márta* művésznőnek „ajánlotta”. Így került előadásra a három funkciós mű: A grafikák vetítése közben, a hozzátartozó verseket Szőnyi Erzsébet olvasta föl, a zenei képzelet szárnyalását a zongora hangjain Nagy Márta bravúros előadása szólaltatta meg.

Sándorfalva Város Énekkara aktív résztvevője a város kulturális életének. Gyakran szerepelnek különböző ünnepi alkalmakkor közeli és távoli környékükön, de megemlítjük, hogy néhány hónapja Budapesten is szerepeltek a Fészek Művészklubban, ugyancsak egy szerzői esten, mely *Daróci Bárdos Tamás* tiszteletére hangzott el. Most Szőnyi Erzsébet, 1975-ben komponált

Szent Erzsébet miséjét adta elő a *Kamarakórus*, mélyen átélt előadásban, *Gulyás Mária Magdolna* vezetésével.

Vendég kórust köszönthetett a közönség, az országos és nemzetközi híru szegedi *Bartók Béla Női Kar* szereplésével.

A kórus mostani karnagyja *dr. Ordasi Péter*, a kórus vezetését *Rozgonyi Évától* vette át, aki azóta is gyakori vendégkarnagy a kórusnál. Most is ő vezényelte, mindkét előadott művet. Elsőként A fiatalon elhunyt neves karvezető és zenepedagógus *Kardos Pál* emlékére, 1978-ban *Pilinszky*

versére komponált – *Zsolozsma c. művet*, majd az 1947-es évben *Kriza* versére írott: *Három lánykart*.

Befejezésül az *Összkar a Sík Sándor* fordította középkori szövegre 1984-ben komponált: *Himnusz a Szentháromsághoz – Ó Háromság Egység te*, megindítóan szép művét adta elő. Ezt követően hosszan tartó taps, sok szép virág kíséretében üdvözölték és köszöntötték *Szőnyi Erzsébetet* aki őszinte meghatódottsággal fogadta mindezt, amit ott rögtönzött közvetlen szavakkal meg is köszönt:

„Köszönöm megható, megtisztelő és meglepetést okozó ünnepegyünet, mely különösen azért kedves számomra, mert hosszú éveken át, 1948-1965-ig a nyarakat családommal itt a szomszédban, Mindszenten töltöttem és mindvégig hallottam *Sándorfalváról*, a híres citerazenekarról, és *Pallaviciniékről*. Arról hogy milyen szép volt régen, amikor az ökrös szekerek sora vonult át Mindszenten, hogy *Sándorfalvára* vigye a szállítmányt. Ismertem olyanokat, akik akkoriban alkalmazásban voltak a grófi birtokon és lám, most itt lehetek muzsikámmal a kastélyban! Köszönöm ezt mindazoknak, akik eltervezték és megvalósították!”

A koncert megszervezéséhez tartozik, hogy „*Sárkányfogak*” kötet kis verseiből 13-at kiválasztva már hetekkel előtte megkaptak az Általános Iskola tanulóit, hogy azokat megismerve, fantáziájuk szabad szárnyalását rajzokban fejezzék ki. A hangverseny idején a Díszterem előterében sorjázta a különböző érdekes gyermek rajzok, amit nagy csodálattal nézettek a felnőtt látogatók.

A kastély szépségének rendjéért, a közönség kifogástalan fogadásáért elismerés illeti *Gajdosné Pataki Zsuzsannát* a Sándorfalvai Kulturális Központ igazgatónőjét, és különös köszönet illesse *Nagy Mártát* az emlékezetes „*Szerzői est*” megrendezéséért.

Az ünnepi műsort kedves vendéglátás, baráti hangú együttlét követte, ahol mindnyájan további alkotó éveket és jó egészséget kívántunk igaz szeretettel *Szőnyi Erzsébetnek*.

Márkusné Natter-Nád Klára

A 80 éves *Ugrin Gábor* köszöntése

A természetet, hegyeket járó emberek tudják, hogy hófedte, napfényben szikrázó hegyek láncolatát csak megfelelő távolságból lehet a szem sugarába venni. Életed útjának e neves határvölgynél már látni lehet, hogy bő öt évtized magyar zenepedagógiája, kórusmozgalma vonulatának egyik magaslata nevedhez kapcsolódik. Ki gondolta, hogy az ügyesen zongorázó, orgonista alföldi diák, akit a kegyetlen politikai hatalom nem az egyetem padjaiba ültetett, hanem kemény vasesztergályos munkára kényszerített, egykor az ifjúság zenei nevelésének, a magyar kóruskultúrának nemzetközi hírű alakja lesz.

Személyiségben az ember, a pedagógus, a művész szorosan egymásba fonódva, egymást erősítve megbonthatatlan egységet alkot. Emberi tartásod principiuma Isten és a haza, amelyet sohasem féltél megvallani. Életviteledben szereteted áradó gazdagsága, a feladatokkal megbirkózó erős akaratod erre a fundamentumra épül. Pedagógiád sikerének titka példamutató-sod, szakmai biztonságod és a tudás átadásában és számonkérésében a szigorú következetesség. Több vagy, mint egy zenétanító mester. Tanítványaidban felébresztetted az emberi méltóság, a közösségi felelősség, a népdal megszerettetésével a hovatarozás tudatát. Előadói művészeted-

ben mindig érezni lehet a tudatosság és ösztönösség titokzatos, eleven kapcsolatát. Elemi erővel ható karmesteri tehetségeddel alázatos közvetítője vagy az alkotók üzenetének. A zenetörténet különböző korszakainak alkotásai – a cappella, hangszerkíséretes kompozíciók, oratóriumok a kortárs szerzőkig szerepeltek repertoárodban. De képességed mindig akkor fénylik a legragyogóbban, ha Bartók vagy Kodály műveket tanítasz, vagy szólaltatsz meg a hangversenyek légkörében.

Sok kiváló kórus alapítója, szervezője, éltetője vagy. Hanglemezek, különböző hangfelvételek, számos iskolai tankönyv, eredményes kurzusok, a Kodály Társaságban végzett munkád, a sok-sok felejthetetlen koncert itthon és határainkon kívül mind-mind egy csodálatosan színes gazdag életmű képét mutatja, amelyen rajta van a rangos állami kitüntetések pecsétje is. Tudom, hogy a legnagyobb elismerés számokra az a sok-sok hálából fakadó visszajelzés, amely volt tanítványaid, kórusaid tagjaitól érkezik feléd.

Sok tehetséges ember van, de nem mindenki tud mit kezdeni talentumaival. Mi a titka annak, hogy felülről kapott fénylő aranyaiddal egy nehéz történelmi helyzetben is jól sáfárgodtál? Az a belső lelki kényszerből fakadó küldetésstudat, amely arra ösztökélt, hogy példaképünk Kodály Zoltán szellemében mindig a legtöbbet, a legjobbat adjad. Ezért tudtál hiteles képviselője, prófétája lenni annak az ősi gyökerű, világhorizontba került sajátosan magyar kultúrának, amelyben a zene fontos szerepet kapott. Boldog lehetsz, hogy ilyen megbízatást kaptál és teljesíthetted.

A Teremtő adjon nyugdíjas éveidben szeretteid körében lelki békességet és jó egészséget, hogy kincseidet még sokáig osztogathassad! Isten éltessen!

Barátod, kollegád,

Kertész Lajos

A 40 éves Bartók Béla Leánykar, az 55 éves Mecsek Kórus és a 70 éves karnagy, Kertész Attila köszöntésére

*Tisztelt Ünneplők, kedves kórustagok,
kedves Karnagy Úr!*

Különleges ünnepre gyűltünk össze Pécs város pompás, új hangversenytermébe, a Kodály Központba. Ebben az esztendőben emlékezünk Kodály Zoltán születésének 130. – halálának 45. évfordulójára, holnap lesz Bartók Béla születésének 131. évfordulója.

És itt, most hármas jubileum ad okot az ünneplésre: 40 éves a Bartók Béla Leánykar, 55 éves a Mecsek Kórus, – és az a karnagy, aki ezeket az együtteseket hosszú évek óta, nagy sikerrel irányítja, KERTÉSZ ATTILA tanár úr, éppen 70 éves.

Ebben a gyönyörű korai tavaszban gondtalanul énekelhetünk néhány sort az anakreóni költeményből:

*„Tücsök, ó be boldog is vagy,
mikor ott a lomb hegyében,
pici harmatot beszíva,
valamint király dalolatsz.
A tiéd egészen az mind,
amit ott a réteken látsz,
s valamit csak ád az erdő...
...dal-adója, föld szülötte,...
...te tücsök, te csaknem isten.”*

(Anakreóni dal: Tücsök, ó be boldog is vagy – ford.: Devecseri Gábor)

Az ókori költő a dalt és a dalolót dicsóíti. Pedig nem hallhatott olyan gyönyörű éneket, amelyet az itt ünneplő kórusok ajkáról ezerszer csalt elő a kar vezetője.

Csodálatos életút rajzolódik ki Kertész Attila munkássága nyomán! Az itt örvendező kórusok sikerei, a mindennapi munka öröme, a közösség összetartó ereje teszi, hogy Kertész karnagy úr életereje ma is ösztönző például szolgál a fiatal muzsikusok számára. Ő a kórusaitól kapja az energiát és az ihletet.

Am ha megkérdezzük, hogy mi születik meg előbb: a siker, – a próbák és a közös erőfeszítések öröme, – vagy a zenei és szellemi irányítónak, a karnagynak a vonzása, – akkor bizonyosan mondhatjuk: a karnagy az alkotó, ő a közösség megteremtője. Ő a műhelymunka értelmének létrehozója, a műsorok és a célok kitalálója, a szakmai kapcsolatok alakítója és fenntartója.

Minden kedvező vagy nehézségekkel teli körülmény ellenére a kórus vezetője határozza meg együttesének sorsát. A karnagy a kórus társadalmi helyének meghatározója, – végül is a sikerek megálmodója, az élményt adó hangversenyek elővárazslója. Óriási a felelőssége, és tudjuk, hogy testi-lelki erőfeszítéseinek az a motorja, ha látja, hogy énekeseinek örömet ad ez a közös muzsikálás.

Természetesen, ezen megállapításokkal nem becsüljük le az énekeseket, akik odaadó hívei és fegyelmezett munkatársai a karnagnak. Ők maguk is igen sok áldozatot hoznak a várható sikerekért, és amitől ez a gyönyörű képlet még bonyolultabb: a kórustagok családja is tevékeny résztvevője az alkotó folyamatnak. A család támogatása nélkül egy-egy énekes nem áldozhatná föl szabadidejét, nem juthatna el a kirándulásokra, a hangverseny-körutakra, fesztiválokra és versenyekre. Sokszor közös anyagi áldozatot is hoz a család. Emiatt is ezer köszönet illeti őket.

De ha már létrejött a rend, kialakult a kórus értékvilága, akkor mindig új és új élmények teszik színessé az életét, és ez ösztönző hagyományt teremt. Jó esetben olyan hosszú évtizedekre, mint ahogy az a most ünneplő együttesek életében történt.

Nem lehet elfelejteni azokat a fölemelő pillanatokat, amikor egy közös lélegzet irányítja a zenei folyamatot. A karnagy ilyenkor finom olvadó üvegből formálja a muzsikát, amely a lelkek hófokán melegszik, és a fölcsendülő mű egy zengő kristály szivárványos fényében jelenik meg. Átszellemült, csodálatos élmény ez. Sugárzása összesűríti a fölkészülés hónapjainak energiáit, és minden korábbi fáradságot elfeledtet.

Aki soha nem élte át, nem tudhatja, milyen érzés, és valószínűleg soha nem is érti meg a kórusmuzsika titkát. Mert ez nem hasonlítható a sportteljesítmények öröméhez, a festő, szobrász vagy építész időben föloldott élményéhez, de még a zenekari muzsikus sem érezheti meg a közös lélegzetvétel és az emberi hang együtt szárnyalásának ilyen gyönyörűségét.

Kodály Zoltán ismerte a titkot, és ezt az örömet kívánta odaadni minden embernek. Együttal nekünk adta a megvalósítás eszközét, a mindennapi éneklés lehetőségét az iskolában. Mert ott dől el, hogy a felnőtt ember életét is megszépíti-e a kórusmuzsika.

Megértjük tehát a *Bartók Béla Leánykar* és a *Mecsek Kórus* énekeseinek választását: ők ezt a szárnyalást megtapasztalták, ők így akarnak élni, így gazdagítják közös napjaikat, esztendeiket.

Most nincs mód arra, hogy elősoroljuk a kórusok legfényesebb sikeireit. Csak őszinte köszönetünket fejezhetjük ki az énekeseknek, az őket főnntartó intézmények vezetőinek, és művészeti irányítójuknak.

Szívből gratulálunk Mindnyájuknak! Isten éltesse a kórusokat és karnagyukat, *Kertész Attilát!* Azt kívánjuk, hogy sokáig őrizzék értékes kincsüket, megújuló dalaikkal gazdagítsák hallgatóikat, városukat, magyar hazánkat.

A Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetsége és a Magyar Kodály Társaság nevében fogadják szeretettel oklevelünket!

Balassi Bálint és Kodály Zoltán szavaival boldog születésnap hangversenyt kívánok minden kedves résztvevőnek!

„Áldj meg vitézséggel, s az jó hírrel névvel,
Hogy szép tisztességgel mindent végezzek el!
Öltöztess fel fegyvereddel, jó hittel, bátor szívvel...
... Kiért dicsérhessen lelkem mindenképpen,
Hogy mindenek ellen megtartottál épen.
Áldott Isten, hála légyen néked örökké. Amen!”

Kollár Éva

A Pécsi Tavasz Fesztivál programsorozat részeként tartották a nagyszabású Jubileumi hangversenyt a Kodály Központban 2012. március 24-én

A koncert védnökei *Kodály Zoltánné Péczely Sarolta* és *dr. Páva Zsolt* Pécs város polgármestere.

A gyönyörű hangversenyterem nagyközönsége előtt *dr. Hoppál Péter* országgyűlési képviselő, az Oktatási és Kulturális bizottság elnöke köszöntötte a megjelent kórusokat és karnagyukat *Kertész Attilát*. Elismerő szavaiból kicsengett a zenész őszinte elismerése és öröme, hogy városának jó hírét ilyen nagyszerű zenei együttesek hirdetik országunkban és szerete a nagyvilágban, és mindehhez további szép sikereket kívánt.

A továbbiakban neves kollégák mondtak igaz elismerő szavakat *Kertész Attila* munkásságáról, így *Tillai Aurél* professor emeritus, mint kedves tanítványát üdvözölte. *Ivasivka Mátyás* karnagy, akinek kiváló tanári munkáját *Kertész Attila* követte és folytatta a gimnáziumi ének-zene oktatás területén, versbe foglalta köszöntését.

Dr. Kollár Éva Liszt-díjas karnagy köszöntőjét követően a KÓTA dísz-oklevelét adta át *Kertész Attilának* a „Magyar Zenekultúra szolgálatában végzett kimagasló pedagógiai és karnagyi munkásságáért.”

Az ezt követő nagyszerű műsor igazolta az elismerések mindent felülmúló valóságát. Bevezetőként a *Mecsek kórus* énekelte *Karai József* – pécsi bemutatóra készült művét: *Szép a tavasz, szép a nyár*. Majd csatlakozott a szereplőkhöz a *Bartók Béla Leánykar*.

A műsort *Szijártó Ildikó* konferálta, bejelentve a fellépő kórusokat, szólistákat: *Körtesi András* – zongora; *Gregorovics Tamás*, *Lantos Judit*, *Nagy Johanna*, *Rózsa Bernadett* – ének. Valamint a *Pannon Filharmonikusokat* akik *Bartók Béla*: *Öt egyneműkar c. művének* – *Szabó Ferenc* hangszerelte kíséretét játszották.

A továbbiakban előadott művek: Kodály Zoltán: Egyetem-begyetem, Kocsár Miklós: Salve Regina, Bartók Bélától: Falun, – Magyar népdalok, – Op.14. Szvit. Kodály Zoltántól: a 150. genfi zsoltár, – Hegyi éjszakák I., – Magos kösziklának, – Táncnóta, – A magyar nemzet (Petőfi), – Fölszállott a páva (Ady). Tillai Aurél: Mohácsi nóták. Webber-T.Rice: Jesus Christ Superstar (részlet), Steve Dobrogosz: We are Bridges.

A műsort egy szünet szakította meg, és az akkor rendezett fogadáson a kollégák és barátok hosszú sora gratulált elismerő szavakkal a kiváló karnagynak.

Befejezésül, mint minden esetben a hangversenyeiken az **Ősszkar** előadásában – részt vettek az egykori énekesek is –

Karai József: Estéli Nótázása hangzott fel, olyan frissen, hangulatosan és vidáman, mintha most kezdenék a műsort – a fiatal, fáradhatatlan, zeneileg a kórusok iránt örökké elkötelezett Liszt-díjas Kertész Attila – szeretett karnagyuk vezényletével.

Mindezt a szünni nem akaró tapsok és szépséges virágosó tette valóban ünnepivé és felejthetlenné!

*

A **Magyar Kodály Társaság** elnöksége nevében ezúton köszöntjük **Kertész Attilát**, elnökségünk tagját, a Pécs-Baranya Megyei Kodály Társaság alapítóját.

A „**Hírek**” szerkesztősége külön köszönetét fejezi ki, hogy több mint egy évtizede már, rendszeres beszámolóival hozzájárul – hogy olvasóink is – mind szélesebb körben megismerhessék Pécs városának és környékének zenei jelentőségét, határainkon messze túlmutató sikereit.

M.N-N K.

A Bárdos testvérek *Bárdos Lajos és Deák-Bárdos György* *egyházzenei hangversenyéről*

Talán hagyományt teremt a *Komlói Pedagógus Kamarakórus és alapító karnagya*, azzal, hogy minden év márciusában szép feladatot vállal.

Így volt ez már a tavalyi esztendőben is, amikor tizennégy Kodály-művet szólaltatott meg az énekkar (köztük olyan ritkaságot, mint a kettős kórusra írt „*Miserere*”-t).

A mostani dupla koncertnek – éppúgy, mint az elmúlt év márciusában – a komlói Református Templom és a pécsi Irgalmasok Temploma adott szeretetteljes otthont, *Kiss László* lelkipásztor igei szolgálatával és *Morvai Imre Pio Atya* gondoskodó vendégszeretetével.

A húsvéti ünnepkörre is előkészítő, szerkesztett műsorban néhány alkotás kiemelt szerepet kapott; így a bűnösökért aggódó, a menny kapuját láttató, a végítélet rettenetét feloldó „*Libera me!*”; a választott nép és a magyarság sorsa között párhuzamot mutató „*Jeremiás próféta könyörgése*”; az 1888-as gyönyörű Mária-versre épülő „*Nyújtsd ki mennyből...*” vagy a mindenkit magával ragadó csodás látomás, a Móra Ferenc-sorokat zenévé oldó „*Hajnali dal*”. E *Bárdos Lajos*-vallomások és a szünni nem akaró tapsok között hangzott el *Deák-Bárdos György* Jézus halálának 1900. évfordulójára, 1933-ban komponált nyolc darab-füzérének két katartikus alkotása, az „*Eli! Eli!*” és a „*Consummatum est!*”, megörökítve a Megváltó keresztén mondott utolsó szavait.

Keszthelyi Helikon Ünnepségek 2012.

„Itt a kék Balaton partja virányain,
Hol minden mosolyog, mint az aranyvilág...
Itt, a keszthelyi zöld parton emelkedik
A csendes Helikon..”

/Berzsenyi Dániel: Keszthely/

A tizenhárom kórusműből álló koncert-program többi dala is meghozta a várva várt hatást: az „Adjunk hálát...” (B.L.) ünnepi hangulata, a lélek szorongásaiból kivezető „Az Úr Istent magasztalom” (B.L.), a biztosságot, kapaszkodót jelentő „Uram, Jézus! Légy velünk” (D-B.Gy.) és a „Jézus, világ Megváltója...”

(D-B.Gy.) a szívekhez, a lelkekhez talált...

A hit és a remény erősödött a „Confirma hoc, Deus” (D-B.Gy.) hallatán; áhítatos csendet parancsolt a „Karácsonyi bölcsődal” (B.L.), és a hazához való hűségre intett az „Erkel Szózata” (B.L.).

A mindkét templom-helyszín lelkes és nagyszámú hallgatósága csak akkor „engedte el” a Komlói Pedagógus Kamarakórust, amikor („ráadás-ként”) a dr. Márkus Miklós szövegére írt „Tábortűznél” (B.L.) búcsúszava is elhangzott.

Köszönet a maradandó élményért a *kórustagoknak*, a fővédnöki tisztelet vállaló, a közelmúltban 80. születésnapját ünneplő *Daróci Bárdos Tamás*, Erkel-díjas zeneszerzőnek és Apáczai Csere-díjas tanárnak; a Bárdos Társaság titkárának, *Brücknerné Bárdos Ágotának* és kedves férjének; a bevezető gondolatokat elmondó *Tillai Aurél* professor emeritusnak, Liszt- és Magyar Örökség-díjas karnagynak, zeneszerzőnek.

dr. Szabó Szabolcs

Abban a megtiszteltetésben lehetett részem, hogy a Magyar Kodály Társaság elnökségének tagjaként április 26-án és 27-én, immár második alkalommal hallgathattam meg a dunántúli diákkórusok bemutatóját a keszthelyi Balatoni Múzeumban.

Ahogy *Ivasivka Mátyás* karnagy úr ünnepi köszöntőjében mondta, a kétévenként megrendezendő fesztivál „nemcsak hazánk, hanem Európa legnépesebb kórus-manifesztációja”.

A három kategóriában /női karok, kamarakórusok és vegyes karok/ összesen 55 énekkar mutatta be versenyprogramját, közöttük 4 olyan intézmény, ahol nincs is ének-zene oktatás. 19 // város küldöttei örvendeztették meg a háromtagú, neves szakemberekből álló zsűrit – *Hartyányi Judit*, *Soltészné Lédeczy Judit*, *Daróci Bárdos Tamás* – és a szép számú publikumot.

Néhány város – Pécs /15/, Veszprém /8/, Nagykanizsa /6/, Székesfehérvár /5/, Dunaújváros és Kaposvár /4-4/ – több kórusal is érkezett, ami jelzi, hogy a középiskolai korosztály mennyire nyitott a szép énekszó művelésére. Nem kell ennél meggyőzőbb bizonyíték a zene nevelő, megtisztító, léleképítő erejére. „...mert ritmus és dallam hatolnak be a lélek bel-sejébe...” /Platon/

Néhány iskolában nemcsak egy, hanem 2, sőt 3 együttes is nagyszerűen, magas színvonalon énekelt. Ehhez kellene az igazi pedagógusok, a nyitott szívű diákok, és persze a mindezt segítő-támogató iskolavezetés, a tanári kar és a szülői háttér. Öröm volt látni a hallgatóság soraiban nem egy iskolaigazgatót, akik lelkesen, felállva tapsolták meg diákjaikat.

Különösen példa értékű ilyen szempontból

- a nagykanizsai Batthyány Lajos Gimnázium kórusélete Cseke József tanár úr vezetésével /3 kórusal jöttek Keszthelyre, 3 aranyat érde-meltek/,
- a Ciszterci Rend Pécsi Nagy Lajos Gimnáziuma Havasi Gábor tanár úr irányításával ugyancsak 3 kórusal nevezett, három arany volt a jutalmuk, a *vegyes kari kategóriában fődíjat kaptak*.
- a veszprémi Lovassy Gimnázium 3 kórusal érkezett /Tóth Mária és Bankó Mónika vezetésével két arany és egy ezüst minősítést szereztek/,
- a veszprémi Padányi Katolikus Gyakorlóiskola szintúgy /Zsilinszky Cecília és Hutvágner Erika/ három kórusal képviseltette az iskolát,

két bronz fokozatot és egy ezüst minősítést érdemeltek/.

Két-két kórossal nevezett:

- Pécs, Babits Mihály Gimnázium
- /Balásy Szabolcs, két arany minősítés,
a nőikarok kategóriájában a legjobbnak járó fődíj/,
- Pécs, Református Kollégium
/Pap Tamás és dr. Hoppál Péter, két arany minősítés,
a kamarakórus kategóriájában fődíj/,
- Székesfehérvár, Teleki Blanka Gimnázium
/Auth Ágnes, két arany minősítés/,
- Pécs, Leöwey Klára Gimnázium
/Szóts Annamária és Rozs Tamás, ezüst és arany minősítés/,
- Pécs, Szent Mór Katolikus Gimnázium
/Kopjár Anikó, egy ezüst és egy arany minősítés/,
- Nagykanizsa, Piarista Gimnázium
/Ráczné Bella Cecília, arany és bronz minősítés,
- Székesfehérvár, Ciszterci Szent István Gimnázium
/Vadányi Orsolya, két bronz minősítés/.

A zsűri 23 kórus munkáját arany, 19 énekkarét ezüst, 13 együttesét pedig bronz minősítéssel jutalmazta.

Érdekes és örvendetes volt megtapasztalni, hogy egyre több fiú vállalja az éneklést /44 vegyes kórus vett részt a nemes versengésben, közöttük 3 fiúkar/. Ékes bizonyítéka ez annak, hogy a közös éneklésre a fiatalemberek is megszólíthatók.

Bár a műsorok összeállításában nem voltak előírások, de jó volt látni hallani, hogy milyen sokan választottak Kodály, Bartók, Liszt és Bárdos-műveket, de nem hiányoztak a kortárs magyar zeneszerzők opusai sem. /Karai József, Daróci Bárdos Tamás, Tillai Aurél, Berkesi Sándor, Kocsár Miklós, Balázs Árpád, Tóth Péter, Uzsaly Bence András,./

Örvendetes volt néhány kórus /nagykanizsai Piarista Gimnázium Scolája, veszprémi Padányi Katolikus Gyakorló Gimnázium Kamarakórusa és Nőikara, a Ciszterci Rend Pécsi Nagy Lajos Gimnáziumának Laudate Fiú Kamarakórusa/ gregoriánjait hallgatni, bár sokakat megmekísértett a metrikus gondolkodás.

Izes, szépen válogatott népdalcsokrokat kevesebb kórustól hallottunk, de néhányan ebben is kitűntek / keszthelyi Vajda János Gimnázium Kamarakórusa, szekszárdi Szent László Szakképző Iskola Vegyes Kara, pécsi Széchenyi István Gimnázium Nőikara, pécsi Kodály Zoltán Gimnázium Vegyes Kara. Különösen a pécsi Janus Pannonius Gimnázium Nőikarának Csík megyei csokra volt emlékezetesen átszellemült.

A zsűri egybehangzó véleménye szerint ismét emelkedett a kórusok színvonala, a legtöbb énekkar biztos intonációval, egységes szép hangzással, biztos stílusismerettel örvendeztette meg a szép számú közönséget.

És ami eddig nem mindig volt jellemző, csak elvétve hallottunk hiteltelen, gyenge művet. Még a könnyűzenei kitekintések is üde színfoltjai voltak a versenynek. Felszabadult hangon, jó tolmácsolásban szólaltak meg örökzöld és afrikai dallamok, spirituálék. Néhány kórus ebben is kitűnt. / nagykanizsai Batthyányi Gimnázium Kamarakórusa, pécsi Református Kollégium Kamarakórusa, Ciszterci Rend Pécsi Nagy Lajos Gimnáziumának Fiú Kamarakórusa és Laudate Vegyes Kara, a pécsi Leöwey Gimnázium Fiú Kamarakórusa, a székesfehérvári Teleki Blanka Gimnázium Fiú Kamarakórusa és a pécsi Babits Mihály Gimnázium kórusai. Méltó koronája volt a fesztiválnak a Kodály – Berzsenyi: A magyarokhoz kánonjának megszólalása valamennyi kórus részvételével, *Ivasivka Mátyás* tanár úr vezényletével.

*

A Magyar Kodály Társaság elnöksége nevében – a zsűri véleményével egybehangzóan – négy díszes oklevelet adhattam át a kodályi életmű példamutató ápolásáért.

- Ivasivka Mátyás karnagy úrnak, aki több évtizedes sikerekben gazdag helikoni múlttal rendelkezik,
- Kopjár Anikónak és a pécsi Szent Mór Katolikus Gimnázium Kamarakórusának,
- Auth Ágnesnek és a székesfehérvári Teleki Blanka Gimnázium Vegyes Karának, valamint
- Havasi Gábornak és a Ciszterci Rend Pécsi Nagy Lajos Gimnáziuma Nőikarának.

Külön köszönetet mondunk Keszthely város vezetőségének és pedagógusainak áldozatkész, lelkiismeretes munkájukért; a kórusbemutatók mintaszerű szervezéséért és lebonyolításáért *Kendeh Gusztávné* rendezőnek, a keszthelyi Helikon Kórus karnagyának és munkatársainak, *Pálné Szelencsik Klára* és *Varga Zsuzsa* karnagyoknak, akik a zene iránti példamutató alázattal segítették és szolgálták a résztvevő kórusok és vezetőik munkáját, sikeres bemutatkozásukat.

Vörösmarty szavai jutottak eszembe többször is a bemutató hangversenyeken:

„Van még lelke Árpád nemzetének...” /Liszt Ferenchez/

Nagy Ernő

A Kórusiskola rendhagyó koncertje

Cantate et Jubilate *Meglepetés hangversenye*

A Gaudete, Laudate, Jubilate, Cantate Kórusok, valamint a Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola Szülői Kórusának hangversenye.

2012. március 10-én délután, a Szent Imre Gimnázium Dísztermében.
Vezényelt: *Bátki Hedvig, Kapi Judit és ifj Sapszon Ferenc.*

Az említett esemény iskolapéldája lehetne a szórakoztató, tanulságos, értékes, nevelő célzatú hangversenyeknek. A keretjáték – az iskola nevelőinek, igazgatójának és tanárainak közreműködésével – bemutatta Bartók és Kodály életművének jelentős szelétét. Az első részben szinte teljes keresztmetszet szólalt meg Bartók zongorára írott „Gyermekeknek” sorozatából. A második rész a két mester népdalgyűjtő tevékenységébe és múlhatatlan közvetlen barátságába nyújtott betekintést. Ekkor hangzottak fel a jelen alkalomra kiválasztott és csokorba gyűjtött kórusműveik. A zárókórus – a széles közönség bevonásával – Kodály: Esti dal c. műve volt.

A két mester írásaiból és leveleiből összeállított keretjáték, mely alapot adott zeneiskolai hangszeres tevékenység, népi játék és iskolai énekóra ideális összehangolására, *Liebe Nóra* tanárnő ötlete volt, aki a Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola volt növendékeként, majd két zenei diplomát szerezve ma iskolájának tanára. Az ő érdeme a „meglepetés” és a sikeres kivitelezés létrejötte.

Bárcsak minél több iskolában átvennék e formabontó kezdeményezést!

Szőnyi Erzsébet

SZINKÓPA **Kórustalálkozó**

Szinkópa címmel jó hangulatú, sok szakmai ötlettel, tanáccsal színesített egész napos *Vegyeskari Találkozót* tartottak 2012. március 3-án szombaton. A nevében is kifejező módon – *Színes Kórus Parádé* – szakmai találkozója este Zárókoncerttel nyert befejezést.

A szervező és vendéglátó, a budapesti Erkel Ferenc Vegyeskar, karnagya: *Cseri Zsófia.*

A meghívott kórusok és karnagyaik:
Gyulai Erkel Ferenc Vegyeskar – *Perlaki Attila*;
Vasas Művészegyüttes Alapítvány Vass Lajos Kórusa – *Fügedi Bárd Judit*;
Viadana Kamarakórus Dunaújváros – *Kurucz Gergely.*

A helyszín, amely ilyen nagylétszámú rendezvénynek kiválóan megfelelt, és rendezettsége és felkészültsége okán, minden résztvevő valóban a köszönet hangján nyilatkozhatott: a *Patrona Hungariae Általános Iskola és Gimnázium*, Budapest, IX. Knézich u. 3-13.

A nagymúltú *Erkel Ferenc Vegyeskar* az OKISZ támogatásával, 1948-ban alakult, alapítói *Fasang Árpád* és az ifjú karnagy, zeneszerző *Pászti Miklós*. Az ő korai halálát követően továbbra is neves karnagyok vezették a kórust. Az együttes 1997-től újjáalakult, a következő évtől *Cseri Zsófia* is részt vett a kórus vezetésben és 2002-óta ő a kórus vezető karnagya. Az együttes résztvevői régi és új tagok, zenei képzettséggel többé vagy kevésbé rendelkező énekesek akiknek legfőbb összetartó ereje a zene szeretete, az együtténeklés öröme. Széles repertoárjuk legfőbb értéke az igényesség, minden kor zenei stílusából kívánnak minél többet megismerni és a közönséggel megismertetni. Többször adhattunk már hírt a kórus szerepléseiről fesztiválokon, versenyeken való részvételéről. Minősítő hangversenyeken, Nemzetközi versenyeken mindig dobogós helyezést ért el. Megemlítve a legutóbbit: 2011-ben a XIII. Budapesti Nemzetközi Kórusversenyen elért I. helyezést, Arany díjjal.

Cseri Zsófia tudatosan felépítve, több úton megközelítve alakítja a kórus fejlesztését, érzelmi, esztétikai viselkedési attitűdök szempontjából is magyarázva egyrészt a zenei ismereteket, másrészt a zeneszerző gondolatainak megértését, a művek tartalmi értékének megközelítését. Hogy miként történik ez, arra példát mutatnak az évente több ízben tartott nyilvános, úgynevezett „Kulissza Koncertek”, mely alkalomból a látogatók megismerkedhetnek az énekkarral és betekintést nyerhetnek a kóruspróbára. Az ilyen nyilvános próbák jó előkészítői a szereplések összefogottságának, az ismeretség kiterjesztésének, a jó kapcsolatteremtésnek. Ennek eredménye nyilvánult meg a négy kórus együttléte során a *Szinkópa Vegyeskari Találkozó* alkalmával.

Az egész napos szakmai program a reggeli regisztrációt követően „Az éneklést segítő tornagyakorlatokkal” kezdődött *dr. Pásztor Zsuzsa* vezetésével. Mindjárt bevezetőként Kodály Zoltán 1959-ben elhangzott beszédére hivatkozott, melyben felhívja a figyelmet a mozgás fontosságára. Ennek a jelentőségét talán mindenki tudja, csak esetleg éppen sajnálva az időt erre, vagy kényelemből, de leginkább a megfelelő jó mozgások ismeretének hiányában mellőzik ezt a kórusok vezetői a gyakorlatban. Nos ez alkalommal mindenki vidáman végezte a változatos mozgást, és valószínűleg sokat megjegyeztek ezek közül, hogy azt saját együttesüknél, a jövőben alkalmazzák.

A jól eső fáradtságot követően a Díszteremben leülve „Énekelni tanulok” című Karinthy novellát hallgattak meg *Simon Ákos* előadásában, hogy a vidám hangulatot komolyra fordítva, beszéljenek a *beéneklés fontosságáról*, jó gondolatokkal, jó gyakorlatokkal „megtámasztva” az énekeseket.

József város alpolgármestere *Sánta Józsefné* köszöntőjével és egy szép tavaszi vers elmondásával tisztelte meg a rendezvény résztvevőit. – Megemlékezve Kodály Zoltán halálának 130. évfordulójáról – az összkari próba Kodály Zoltán: Felszállott a páva c. művének elemző éneklését, vette műsorra, *Cseri Zsófia* vezetésével.

„Önvalломás” címmel, rövid előadás keretében, érdekes kérdésről: hogyan is gondolkozik és miként viszonyul a zeneszerző komponálás során az előadóművészek, a kórus megszólalásaihoz, elképzelésének megvalósításához? Erről szólt *Tóth Péter* zeneszerző közvetlen stílusban hallgató-ságához, akiknek sorából néhány kérdés is érkezett a zeneszerzőhöz.

A rövid pihentető közös ebéd valójában „munkaebéd” volt, hiszen sem a kórustagok, sem a karnagyok és előadó vendégek nem vonatkoztattak el szakmai tevékenységüktől, ezért kiváló alkalom volt ez a különböző tapasztalatok, vélemények baráti eszmecserejére. Így az ezt követő délutáni foglalkozásokat indító „Kerekasztal beszélgetés” valódi csemegét jelentett.

Két zeneszerző: *Daróci Bárdos Tamás* és *Tóth Péter*; és karnagyok: *Hartyányi Judit*, *Pad Zoltán* és *Ménesi Gergely* foglaltak helyet az asztalnál, hogy *Cseri Zsófia* kérdéseire választ adjanak. Ez természetesen kinek-kinek saját egyénisége, szakmai hitvallása, egyéni tapasztalatai alapján nagyon színes képet mutatott, a komoly témát sok humorral vegyítve tárgyalták meg.

Mozgalmas kórus produkció következett „Karnagyváltó” megjelöléssel. A négy kórus vegyes összetételben, egy-egy teremben foglalt helyet, mert öt karnagy mutatkozott be karnagyi munkájával, amennyiben egyazon kórusmű: *Tóth Péter* – *Weöres Sándor*: Valse triste, egy-egy részletének betanítására 15 perc állt rendelkezésére. A karnagyok: *Bárd Judit*, *Hartyányi Judit*, *Kurucz Gergely*, *Ménesi Gergely*, *Pad Zoltán*. Nagyon tanulságos volt karvezetők és kórustagok részére is a különböző karnagyi felfogásokra, a különböző énekesi készségekre való azonnali reagálás. Ez az alkalmazkodási készség a gyakorlati munkában bizony gyakran előforduló és szükséges jelenség. Így ebben az esetben humorral elegyítve, a csengő szóra való váltás gyors reakcióját, emlékezetes programja maradhat a résztvevőknek.

„Balladák a kóruszenében” címmel tartott előadást *Hartyányi Judit*. Több oldalról közelítette e gazdag témát tudományosan elemelve a mitikus, történelmi, etikus családi és egyéni tragédiákat bemutató eseményeket, legtöbb esetben a zene oldaláról szemlélve, ráirányítva és felismertetve annak kifejező eszközeit. Közös ének és felhangzó zenei bemutatók erősítették és igazolták az elemző magyarázatokat. Néhány példát említve az elemzésekben és a felhangzó zenékből: *Kodály Zoltán*: *Molnár Anna*, *Schumann*: *Der Wassermann*, *Halálra táncoltatott lány*.

Az előadás elgondolkoztató nyugalmát követően a szereplés előtti izgalom jelei már mutatkoztak. Még délután sorsolással dőlt el az esti hangverseny sorrendje, és így a vacsorát követően saját termeikbe elvonulva megkezdődtek a helyszíni próbák, ekkor már csak erre koncentráltak az énekkarok.

A hét órákor kezdődő műsor során minden énekkar fellépése előtt egy bemutatkozó kisfilmet vetítettek. A *Vasas Művészegyüttes Alapítvány Vass Lajos Kórusa* kezdte a programot, olasz reneszánsz zenével: *Viadana*, *Gabrieli*, *Pitoni*, művekkel, majd *Szervánszky*: *Kicsapott a folyó* c. kórusát adta elő. Vezényelt *Fügedi-Bárd Judit*. A *Gyulai Erkel Ferenc Vegyeskar* magyar szerzők műveit énekelte: *Szokolay Sándor*, *Berkesi Sándor*, *Bárdos Lajos*. A kórus karnagya *Perlaki Attila*, otthoni szereplése miatt sajnos nem tudott jelen lenni, így a kórust *Cseri Zsófia* vezényelte, kiváló összhangot alkotva a kórossal. A műsor végén a két Erkel-kórus egyesített férfikara énekelte *Erkel Ferenc*: *Takarodó* művét. Meghatóan szép percek voltak.

Dunaújvárosból a Viadana Kamarakórus műsorukon *Gesualdo* és *Byrd* művét tiszta szép hangzással adták elő. Utolsó művet az egyik kórustag írta, *Baráth Bálint-Móder Rezső*: *Sírvers*, különösen megható volt. Vezényelt: *Kurucz Gergely*. A véletlen szerencse során az estét a vendéglátó *Erkel Ferenc Vegyeskar* zárhatta. *Stanford* és *Mendelssohn* remekül előadott műveit, a vidám hangulatot kifejező *Johann Strauss-Bogár István*: *Anna polka* zárta. Vezényelt: *Cseri Zsófia*.

Befejezőként az *Összkar* *Kodály Zoltán*: *Felszállott a Páva* művét adta elő a négy kórus kiváló megszólalásában *Cseri Zsófia* határozott, átélt vezényletével.

E beszámoló végén megállapíthatjuk, hogy a kiváló karnagy egyéniségek – vállalva nehéz feladatokat is – zeneiségük vonzereje és társaikba énekesükbe vetett bizalom erőt ad és sikerre viszi munkájukat. Példamutató kezdeményezés egy ilyen kórustalálkozó, ahol a baráti ismerkedés, széleskörű szakmai tapasztalatcsere, és a közös éneklés öröme megsokszorozódik. Gratulálunk a remek szervezéshez, az újító gondolatokhoz és valamennyi résztvevő színvonalas előadásához.

További jó munkát és alkotó kedvet kívánunk!

Kodály Zoltán szavait idézve:

„Nem sokat ér ha magunknak dalolunk, szebb ha ketten összedalolnak. Aztán mind többen, százan ezren, míg megszólal a nagy Harmónia, ami-ben mind egyek lehetünk.”

Márkusné Natter-Nád Klára

Szlovákiai magyar kórusok hangversenye Budapesten

Már hagyomány, hogy a Galántai Kodály Napokon legmagasabb minősítést szerzett kórusok hangversenyt adnak Budapesten. Így történt ez 2012. április 22-én is, amikor a Művészetek Palotája és a Szlovákiai Magyar Társadalmi és Közművelődési Szövetség (CSEMADOK) jóvoltából a XV. Kodály Napok legjobb három kórusa lépett föl Kodály Zoltán születésének 130., halálának 45. évfordulója tiszteletére rendezett koncerten a MÜPA-ban.

Az est fővédnöke *Kodály Zoltánné Péczely Sarolta* és a szép számú hálás közönség egy nagy ívű, jól szerkesztett hangversenynek lehetett résztvevője.

Utalva az elmúlt évi Liszt évfordulóra a szerző Magyar ünnepi dal c. művével indított az összkar *Orsovics Yvette* vezényletével, méltó módon megadva az est alaphangulatát, melyhez hozzájárult Illyés Gyula híres Bartók-verse Hrbček Magda tolmácsolásában.

Köszöntőt *Kertész Attila* Liszt-díjas karnagy, a Magyar Kodály Társaság elnökségi tagja mondott röviden méltatva Kodály életművét – többek között idézve Szabolcsi Bencétől:

„*Amit vállalt, nem kevesebb, mint Magyarország újjáteremtése a zenében. Szerzeményei többek, mint puszta zeneművek, tudományos munkája több volt, mint tudomány és nevelés, nemzedékek tudatát formálta, nemzedékeknek adott hitet, bizalmat és távlatot, életcélt és meggyőződést.*” A szeretet és a hála hatja át megemlékezésünket – mondta a szónok – mert Kodály a mienk, a hála, mert a gondviseléstől kaptuk ajándékba a magyarságunkat próbára tevő nehéz évtizedekben. Hálások vagyunk, hogy ősi népdalainkat az utolsó pillanatban kultúránk áramkörébe kapcsolta, hálások vagyunk, hogy remekműveivel, áldozatos zenepedagógiai és nemzetnevelő munkásságával gazdagította kultúránkat, zeneművésztünket. Hűségre, önfeladás nélküli befogadásra tanított minket. Számunkra ő a példa, az iránytű, akihez még mindig biztosan igazodhatunk. Ennek szellemében élnek, dolgoznak a szlovákiai magyar kórusok és ezt reprezentálják a Galántai Kodály Napok Országos Minősítő Versenyein is.

Az első Kodály Napokra 43 évvel ezelőtt került sor az arra legméltóbb szlovákiai városban, Mátysföld fővárosában, Galántán. Hogy miért a legméltóbb város? Azért, mert még Kodály életében, majd halála után is nagy tisztelettel élte a kapcsolatot, ápolta az emlékeket.

Galánta 1943-ban díszpolgárává választotta, majd a Kodály-emlékmű felállításával, az állomási emléktábla felavatásával, az általános iskola, a gimnázium, utca névadásával és nem utolsósorban a Kodály Napokkal folyamatosan tiszteleg Kodály emléke előtt. Ez a tisztelet a Mester részéről indult, hiszen többször leírta, hogy gyermekkorra legszebb hét évét

Galántán töltötte. Majd 1905-ben innen, Mátysföldről, a csitári hegyek aljáról indult el hosszú népdalgyűjtő útja, de a Zoborvidékre többször visszatért. Galánta ezt meghálálta és a XV. Kodály Napok sikere után elmondhatjuk, hogy a város a szlovákiai magyar felnőtt kórusmozgalom „mekkájává” vált. A 43 év alatt több mint félszáz szlovákiai magyar együttes lépett föl és kb. ugyanennyi azoknak a kórusoknak a száma, akik az anyaországból, Erdélyből, a Délvidékről és Csehországból érkeztek. Nem kisebb műveket szólaltattak meg a díszhangversenyeken, mint a Psalmus Hungaricus, a Budavári Te Deum a Missa Brevis, a Pávavariációk, a Galántai és Marosszéki táncok. A sok nehézség ellenére óriási szerepe van ebben a CSEMADOK kitartó, szervező tevékenységének, kiemelten *Mézes Rudolf* országos alelnök töretlen, lelkes munkájának.

A koncertet a **Nagymenyeri Janiga József Művészeti Alapiskola Leánykara** kezdte. A kórus tizenhárom évvel ezelőtt alakult, alapító karnagyja *Orsovics Yvette*. Az utóbbi tíz évben kimagasló eredményeket értek el a hazai versenyeken, előbb gyermekkari, majd ifjúsági kategóriákban. Legbüszkébbek arra, hogy 2007-ben a pozsonyi Festa Choralis Nemzetközi Versenyen két kategóriában is arany fokozatot, és a XIV. Kodály Napok felnőttkari mezonyében Nagydíjat kaptak. A kamarakórus tiszta, csengő hangon, intenzív énekléssel szólaltatta meg jól kiválasztott programját, melyből Kocsár: Salve Regina, Liszt: Áradj tiszta napsugár és Peter Cón: Gaudeamus című darabja aratta a legnagyobb sikert a szuggesztív Orsovics Yvette vezényletével. Zongorán közreműködött Kolenčíková Lucia.

A második fellépő kórus a nagy létszámú **Komáromi Concordia Vegyeskar** volt. Komáromban már a 19. század végétől hagyománya van a kóruséneklésnek. Ezt az örökséget élte, viszi tovább több, mint harminc éve a Concordia Vegyeskar a Karnagyai és Polgármesteri Díjas *Stubendek István* vezetésével. A régi korok művei mellett a kortárs zeneszerzők kompozícióinak is jeles előadói. Több európai országban és az USA-ban szerepeltek nagy sikerrel. Hazai és nemzetközi díjak jelzik szakmai fejlődésük útját.

Kitűntek tömör, kiegyenlített hangzásukkal, mely nagyon hatásosan érvényesült Kodály 114. genfi zsoltára éneklésekor, Szabó Imre orgonaművész kíséretével. A rendkívül változatos, nehéz, de hangulatos műsor Rossini Ujévi köszöntőjétől a mai hangzásvilágot közvetítő Zdenek Lukas és a Grammy díjas Eric Whitacre művein keresztül jutott el Karai Estéli nótázásához. Méltán váltottak ki nagy vastapsot a biztos kezű karnagy, Stubendek Istvánnak köszönhetően. Zongorán közreműködött Pálinkás Andrásy Zsuzsanna.

Szünet után a leghosszabb múltra visszatekintő, a legtöbb díjat begyűjtő **Galántai Kodály Zoltán Daloskör** következett. Az együttes 1956-ban alakult *Ágh Tibor* vezetésével. A kórus indulását maga Kodály Zoltán támogatta hozzájárulva neve viseléséhez. is. 1982-től *Józsa Mónika* a Nyitrai Egyetem tanára, több karnagy díj, Galánta város és a Szlovák

Köztársaság kitüntetésének tulajdonosa irányítja a kórust. Vezetése alatt a Daloskör rangos együttessé vált, kiváló eredményeket elérve bizonyított hazájában és Európában.

Díjai: Galánta Város Polgármesteri Díja, Kodály Zoltán Emlékdíj, Csokonai Vitéz Mihály Közösségi Díj

Műsoruk méltó volt hírnevükhöz, melynek középpontjában az egyik legnagyobb formátumú Kodály mű, a Jézus és a kufárok állt. Emellett Kocsár Miklós: Ludate Dominum, majd Pásztai Miklós: Csángó-magyar szerelmi dalok c. alkotása aratott nagy sikert. A kiegyenlített hangzású énekkar, melynek rendkívül színes a dinamikai repertoárja, több lírai, ihletett pillanatot és drámai csúcspontot közvetített a hallgatóság felé. Józsa Mónika évek óta nagyon tudatos, következetes munkát végez, híven Kodály művészi örökségéhez, szellemi végrendeletéhez. Ennek lényege a közös éneklés megtartó ereje, s a nemzet felemelkedésén való fáradhatatlan munkálkodás.

A koncert zárásaként újra az **Összkar** vonult a színpadra. Először a felvidéki szerző, Szijjártó Jenő: Esti hangulat Zsérén című művét dirigálta *Stubendek István*, majd eredeti nyelven szólalt meg Bartók: Négy szlovák népdala *Józsa Mónika* nagyszerű vezényletével. Végül A magyarokhoz c. kánonnal búcsúztak a kórusok *Kertész Attila* Liszt-díjas karnagy vezetésével.

A közönség hosszan tartó tapsal köszönte meg az énekeseknek és karnagyaiknak az emlékezetes, élményt nyújtó szép estét.

Gungl Rita

A csitári hegyek alatt...is jártunk

Kodály Zoltán halálának 130. évfordulójára emlékezve az **Andor Ilona Baráti Társaság Kodály Kórusa** április utolsó hétvégéjén, névadójára emlékezve azokat a szlovákiai helyeket kereste fel, melyek fontosak voltak vagy a gyermekkor vagy a gyűjtőút szempontjából. A programok megvalósításában nagyon sok segítséget kaptunk a helybeli Csemadok képviselőktől nem tudjuk ezt eléggé megköszönni.

Először a *Zoborvidéket* látogattuk meg a nyitrai várral kezdve Bencz Margittal (Nyitrai Területi Választmány titkára), majd *Gerencséren* keresztül vezetett az utunk. Ahogy a népdal is mondja végig van ültetve, de sajnos még nem piroslottak a rózsák, bár már zöldelltek a bokrok. Az első hely ahol koszorúztunk *Alsócsitár* volt, ahol Vinkovics Zsuzsanna polgármester asszony képviselte a helyieket, piciny időt várni kellett rá, addig nemcsak mi muzsikáltunk hanem kísérlők a ma használatos Villó dallamokat énekelte el nekünk. Nagyon megható volt hallgatni, hogyan próbálják meg az utolsó pillanatban még összeszedni a használati tárgyakat, táncokat és énekeket.

Kolonyt érintve a kórust alapító tagokkal felidéztek a régi szép emlékeket, amikor Ilonka nénivel lemeze vettük a kodályi feldolgozásokat – Meghalok, meghalok még beteg sem vagyok...

Pogrányban meglátogattuk a Tájházat, mely úgy maradt meg ahogy pár éve még használták, majd a felújított *Forgács kastélyban* a gimesi néprajzi kiállítás következett. Ide vezetőnk nagyapjának a katona ládája is bekerült...Ízesen mesélte, hogy „könyörögnek” a régi házak új tulajdonosainak, hogy bekukanthassanak a padlásra, s mi minden érték kerül elő ilyenkor, melyeket a hagyományörző asszonyok szorgos kezei varázsolnak ismét használhatóvá – s amikor fellépnek ezeket hordják.

Nagyszombatban a 32 fokos tavaszi átlagot meghaladó hőségben Kon-tár Judit kalauzolt bennünket, ahol hiába gyönyörködtünk a gimnázium szép kapujában, Tanár Úrra emlékező táblát nem találtunk, ezt nem kis csalódással vettük tudomásul!

Ezzel ellentétben *Galántán* Mézes Rudolf olyan csodásan vezetett körbe minket, hogy nem is kétséges miért is tiszteletbeli tagja a Kodály Társaságnak. A Kodály Gimnáziumban érdekes ellentéttel találkoztunk a mai valósággal, mintha félbe vágták volna az épületet, az aula egyik oldalán Kodály Tanár Úr busztere és magyar hirdetések sokasága, másik fele szlovák falújság és egyebek. A nagyterem hűsében megpihelve boldogan láttuk, hogy a kodályi életutat felvázoló tabló sorozaton ott van Ilonka néni fényképe s alatta felirat hirdeti, elsőként mi kaptunk engedélyt a névviselésre 1949-ben, ahogy akkor Tanár Úr fogalmazott „élő emberről ne nevezzenek el semmit, legyenek Beethoven kórus!”. Milyen jó, hogy aztán megdöngölte magát!

Galántán a volt Esterházy kastély szépen rendben tartott parkjában álló késő délutáni sűrű fényben pompázó Kodály emlékművet énekszó mellett koszorúztuk meg.

Aznap utolsó látnivalóként *Deákiban* a Halotti beszédet évszázadokon át őrző bencés templomban jártunk, megcsodálva a Szent István kápolna híres freskóit. A templomot Schulek Frigyes tervei alapján renoválták anno, s mily kicsiny a világ, dédunokája Schulek Edit az alt I. oszlopos tagja nálunk.

A kórus két hangverseny kedvéért utazott *Komáromba*, az egyiket a CONCORDIA vegyes karral adtuk (Karnagy : Stubendek István) szombat délután a kiváló akusztikájú Duna Menti Múzeum dísztermében,

ahol annak idején Bartók Béla is hangversenyezett. Nem tudtuk, hogy ezt az eseményt is emléktábla hirdeti, mert megkoszorúztuk volna azt is. Műsorunk derekát most is Bartók és Kodály művek képezték. Az *összkar* vezényelve örömmel fedeztem fel a sztentori hangú férfi részleg egyik tagjában délelőtti idegenvezetőnkét Máczsa Mihály történészt. Így már értem miért volt olyan jól szervezett s minden részletre kiterjedő az ő idegenvezetése. A nagy sikerű hangverseny után a meghívó kórus felejtetetlen hangulatú vacsorával koronázta meg a napot. Vasárnap a múzeummal szemben található Szent András templomban énekeltünk, majd *Nagymegyeren* megpihenve Varga László segítségével megemlékeztünk Bartók Béláról aki itt gyűjtött, utca és szobor is hirdeti ott jártát. Az 1910-es eseményt *Ág Tibor* dolgozta fel „Lement a vacsoracsillag” címmel, jó szívvel ajánlom minden kolléga figyelmébe ezt a könyvecskét. Nagy öröm hogy őt is a legutóbbi közgyűlésen a Kodály Társaság tiszteletbeli tagjává választotta.

Mindent összevetve minden énekesnek és karnagynak ajánlom ezt a nem túl messzi és anyagilag is elérhető utat végigjárni, mert olyan tiszta és melegszívű fogadtatással találkoztunk, melyet csak álmában képzel el az ember. Sok és értékes látnivalókkal gazdagodva térünk haza. Ilonka néni mindig azt mondta, ha kevesen voltunk a próbán „nem sokaság, hanem lélek tesz csudadolgokat”. Mi is így éreztük!

B. Horváth Andrea

„*Lélektől lélekig*”

Budapestén járt a Fukushimai Kodály Kórus

Március utolsó hetében mindössze három napig volt Magyarországon a Fukushimai Kodály Kórus. Ez alatt a három nap alatt három hangversenyt adtak, időrendben 25-én a Patrona Hungariae Gimnáziumban, 26-án a Kodály Emlékmúzeum előadótermében, 27-én a Bartók Emlékházban.

A három nagy (eltérő!) műsort tartalmazó hangversenyből a középsőt volt alkalmam meghallgatni a Köröndön. Amikor utólag visszagondoltam a Fukushimai Kodály Kórusra és vezetőjükre, *Furija Mijakora* (ő írta így a nevét, a magyar kiejtéshez igazodva), Tóth Árpád gyönyörű versének a címe jutott eszembe. Az utolsó sorokat viszont csodálatosan megcáfolta a kórus, nyoma sem volt a köztünk lévő roppant jeges ürnek, énekük valóban lélektől lélekig hatott.

Megjelenésük első pillanatától kezdve – amikor szép, szűr-rátétes fekete mellényben a Felszállott a páva bicinium szép tiszta éneklésével lassan bevonultak – meghatottan figyeltük egy elkötelezett ember közel három évtizedes munkájának gazdag termését.

A kórus vezetőjének magyar nyelven elmondott bevezetője után szép szövegmondással, magyarul (!) tisztán, átélten és alázattal megformálva sorjáztak a Kodály művek: Nagyszalontai köszöntő, Békedal, Csalfa sugár és az Esti dal. Ez utóbbit *Ugrin Gábor* dirigálta, aki a magyar muzsikusok közül a legtöbbször foglalkozott a kórusal.

A szünet előttre tervezett két Bartók művet még kettővel megtoldották egy-egy kórustag vezényletével. (Mind a 27-et tudják, másnap el is énekeltek!) A Tavasz és az Isten veled! mellett hallottunk egy szépséges Madárdalt és egy bravúros Leánycsúfolót.

A szünetet követően Kurtág György: Mi is a szó c. Op.30/a jelű műve hangzott el elsőként. Írásos alcím: Siklós István tolmácsolásában Beckett Sámuel üzeni Monyók Ildikóval. Az előszóval elmondott bevezetőre nagy szükség volt, fel kellett készülnünk egy beszédkészségét balesetben elvesztő, azt hősies erőfeszítés árán lassan visszaszerző ember küzdelmére. A kórus kamaragyűjtését hangszer mellől irányító karnagy szuggesztív formálása és a kórustagok színészi teljesítményt nyújtó drámai előadása mindenkire nagy hatást tett. Rejtély, hogy a karnagy miért ragaszkodott a pianino odaszállításához (meglehet, a partitúrában ez szerepel), pianista adottságaival a kíséret kopogó hangjait az eleve ott lévő zongorán is meg tudta volna formálni. A mű ismertetésétől most eltekintek, egy biztos, teljes odaadás, szinte sámáni révület szükséges a megszólaltatásához.

A muzsikusokból álló közönség – élükön a vendéglátó *Kodály Zoltánné Péczeli Saroltával* és a Magyar Kodály Társaság elnök asszonya *Szőnyi Erzsébet* Kossuth-díjas zeneszerzővel – örömmel fogadta a koncertet záró három japán művet, a tradicionális oroszán táncot, a halottak ünnepéhez kapcsolódó Bon odori-t és a Kyushu szigetről való, imitációs kísérettel felhangzó parlando aratási éneket.

A ráadásként – tiszteletadásként elénekelt magyar Himnusz szokatlan gesztus volt, utána a megismételt Esti dal érzelmileg kicsit túlcordult.

Őszinte örömmel és nagybecsüléssel hallgattuk az egy évvel ezelőtti tragédiát hittel túlélő, újrakezdeni tudó, odaadással éneklő kórust és elhivatott vezetőjüket. Programjukon ez állt:

„A 2011. március 11-i fukushimai atomkatasztrófa óta minden próbánkon és koncertünkön zenében és zenével imádkozunk.”

Ez a hit elért minden jelenlévőhöz. *Lélektől lélekig.*

Rozgonyi Éva

An Ik Te Budapesten

Koncert és szoboravatás a koreai himnusz szerzőjének emlékére

A kedves olvasóban nyilván felmerül a kérdés: vajon mi lehet az a fontos történelmi-zenetörténeti esemény, amely a szoboravatás apropóját adta? Érdekes, a magyar zenészképzés kisugárzása szempontjából fontos, de még zenetörténész körökben is alig ismert tény áll a háttérben. 1938 és 1941 között egy fiatal koreai csellóművész és zeneszerző – a szülőhazáját akkor gyarmatként tartó Japán, majd az Egyesült Államok és Bécs után – Budapestet választotta zenei tanulmányainak színhelyéül. Ma ez már nem lenne olyan meglepő, mint volt jó hetven éve. A budapesti Zeneakadémiának azonban már akkor is vonzó hírneve volt. An Ik Te (Ahn Eak Tai) (1906–1965) Kodály Zoltán zeneszerzés növendéke lett, amit a korabeli dokumentumok és fényképek igazolnak. Magyar állami ösztöndíjjal tanult és a híres Eötvös Kollégiumban lakott.

A szoboravatás előtt egy nappal a Magyar–Koreai Társaság koncertet szervezett *An Ik Te és mestere Kodály Zoltán* címmel. A 2012. május 10-én este 7 órakor, a Magyar Tudományos Akadémia Dísztermében megtartott koncerten jelen volt Nam Gwan-Pyo, a Koreai Köztársaság nagykövete, Kim Hyung-Ju, Szöul Főváros főpolgármester helyettese, valamint a zeneszerző lánya, Leonore An.

A műsor Kodály és An Ik Te művekből, valamint egy videó-vetítésből állt, mely a koreai zeneszerző életét volt hivatva bemutatni. A koncertet Kodály *Intermezzója* nyitotta meg a Hány Jánosból, a Zuglói Filharmonia tolmácsolásában, *Záborszky Kálmán* Liszt-díjas karnagy vezetésével. A zenekar hangzása telt, zengő volt, a basszus szólam az egész zenei építménynek biztos alapot adott. A karnagy vezénylese határozott volt, mely jól illett a táncos karakterű *Intermezzóhoz*. Ezután An Ik Te *Fehér liliom* c. darabja következett. A mű eredetileg csellóra és zongorára íródott, a hangszerelés Záborszky Kálmán érdeme. A csellósólamot Devich Ger-

gely ifjú csellóművész játszotta, aki a Zeneakadémia különlegesen tehetséges fiatalokat oktató osztályába jár. Szólója egyszerre volt határozott és ugyanakkor érzékeny, és természetesen, ahogy azt ifjú zeneművészek esetében gyakran érezzük, megható. Kíváncsian várjuk, mi lesz a felnőtt művész sorsa. Visszatérve An Ik Te kompozíciójára: a '30-as évek filmzenéjére emlékeztetett. Maga a dallam pentaton ugyan, de a „körítés” annyira dúrszerűvé teszi, hogy eredeti jelleg szinte fel sem tűnik. A hangszerelés szerintem jól sikerült, a szordinált vonósok és a hárfa jól illettek egymáshoz. és természetesen a szóló cselló hangerejéhez. Az egész kompozíciónak volt valamiféle varázslatos légköre, mely szinte a Schubert-i „Gute Nacht” érzést, hangulatot árasztotta.

Ezután következett a vetítés. Az előadó koreai professzor betegsége miatt a filmet *dr. Szegő Andrea*, a Magyar-Koreai Társaság elnöke kommentálta. A film An Ik Te főművéről, a *Koreai Fantáziáról* szólt, amelybe belefoglalta az *Aegukga*-t, vagyis az általa 1935-ben írt koreai himnusz zenéjét. Megtudtuk, hogy a zeneszerző hetven ország himnuszát tanulmányozta, hogy megírja a koreai himnuszt, és a koreai hagyomány és az európai zene ötvözése volt a célja. A Koreai Fantázia egyfajta történelmi tabló, mely Korea történetét mutatja be. Az archív felvételek magá a szerző vezényelte a művet. Megindító volt látni, hogy mennyire koncentráltan, elementáris erővel adta elő kompozícióját.

A szünet után ismét egy Kodály mű, a *Galántai táncok* hangzott el. A Zuglói Filharmónia előadását érzékeny hangszeres szólók és pontos, precíz játék jellemezte még a gyors részeknél is. Ez annak is volt köszönhető, hogy Záborszky Kálmán vezénylése jól érzékeltette a karaktereket. A mű végén nemcsak taps, hanem bravo kiáltások is jelezték a kedvező fogadtatást.

Ezt követően élő előadásban is felhangzott An műve, a *Koreai Fantázia*, a II. világháború óta Magyarországon először. Kürtszóval kezdődik, melyet nem sokkal később a rezek fanfárja követ. Zeneileg jellemző még pl. a hárfa osztinátók alkalmazása, vidám fafúvósok, hangsúlytalan ütemrészekeken megszólaló ütősök stb. Ez utóbbi elem azonban egy idő után nagyon drámaivá válik, feszültséggel teli csúcspontozatba érkezik a mű. Mintegy feloldásként a mű végén belép a kórus. Élényszerű volt az előadás. Kiérezhettük a végletes érzelmeket, a jajkiáltásokat és az örömjongást is. Az európai fülnék is ismerősen hangzó műből természetesen nem hiányoznak a koreai zenei elemek, amelyek azonban nem válnak egyeduralgokká.

Összességében egy nagyon szép koncertnek lehetett a hallgatóság a tanúja, a patinás, az alkalomhoz illően gyönyörűen díszített MTA Díszteremben.

Másnap, 10:30-kor került sor a **Városligetben a szoboravatásra**. Meglepetésemre a Széchenyi Fürdő földalatti megállóhelytől kb. 50 méterre ismét a Zuglói Filharmónia és a Szent István Oratóriumkórus fogadta a

meghívottakat és érdeklődőket. Hála Istennek az idő kegyes volt. A koreai, majd a magyar himnusszal kezdődött az ünnepség. Dr. Szegő Andrea, a Magyar-Koreai Társaság elnöke elmondta, hogy a *Zsin Judit* szobrászművész által megformált szobor üzenetét két pontban lehet összefoglalni: 1. a magyar-koreai barátság, valamint 2. az erős emberi eltökéltség, elszántság szimbóluma. An élete azt példázza, hogy erős akarattal és jövőbelátó képzelettel mindent el lehet érni. A koreai nagykövet, Nam Gwan-Pyo emlékeztetett arra, hogy Magyarország és a Koreai Köztársaság között csak 1989 óta áll fenn diplomáciai kapcsolat. Azóta számos koreai hallgató tanul a nemzetközi hírű magyar egyetemeken. (Köztük a LFZE Kodály Intézetében, Kecskeméten. *A szerk.*). A dél-koreai főváros főpolgármester helyettese, Kim Hyung-Ju elmondta, hogy a szülői polgárok, akik ellátogatnak a magyar fővárosba, hálát fognak érezni a budapestiek iránt, amikor meglátják a szobrot. Viszonzásként szíves szóval invitálta a jelenlevőket Szöulba, ebbe a gyorsan fejlődő nagyvárosba. *Csomós Miklós*, Budapest Főváros főpolgármester helyettese beszédében hangsúlyozta, hogy a zene összeköti a nemzeteket, összehangolja a kapcsolatokat. Megemlítette, hogy az Országos Széchenyi Könyvtárban is őriznek *An Ik Te* kéziratot, egy kórusmű kottáját. Végül Papcsák Ferenc a XIV. kerület, Zugló polgármestere vette át a szobrot.

Az ünnepség és a szoborleleplezés után a meghívottak átvonultak a Széchenyi Fürdő Márványtermébe, ahol rövid köszöntések után *dr. Batta András*, a Zeneművészeti Egyetem rektora nyitotta meg az *Ahn Eak Tai (An Ik Te) Budapest* c. kiállítást. A terem bejáratánál kinagyított kép fogadta a látogatókat: a koreai zeneművész látható egy Budapestről Rómába induló vonat ablakában. Az üvegvitrinekben sokféle dokumentum volt látható eredetiben vagy (sajnos nem mindig jó színvonalú) másolatban. Példaként emeljünk ki néhányat: a Zeneakadémia évkönyve és egy fénykép Weiner Leó órájáról – a koreai zeneszerző itteni tanulmányainak igazolásaként; vagy egy másik fotó: An Ik Te Richard Strauss társaságában.

A kiállítás véleményem szerint megjelenésében nem volt teljesen jól előkészítve; mintha erre nem jutott volna már elég erő és idő az amúgy is nagy munkát igénylő ünnepségsorozat szervezőitől. Összességében azonban elmondható, hogy jól szervezett, tanulságos és felemelő élmény volt megismerkedni a magyar és koreai zenetörténetnek ezzel a fontos összefüggésével.

Sipos Soma Mihály

Énekmaraton az Óbudai Társaskörben

„Rendkívüli alkalomra” szól a meghívó

2012. április 22. vasárnap 8-20 óráig

Béres József: Szép magyar ének c. daloskönyve alapján készült CD-k bemutatója kínálta erre a különleges élményt nyújtó énekmaratonra az alkalmat.

A nagysikerű gyönyörű kiállítású, *Dalgyűjtemény* összeállítója, könyvének bemutatóját 2009. márciusában tartották az Óbudai Társaskörben.

A neves Béres család jól ismert „Béres termékei” az egészséget szolgálják, a „Szép magyar énekek” a lelki megújulást. Munkájuk a tudomány állandó fejlődésének, fejlesztésének követése mellett mindenkor társult a humán érdeklődéssel. A második generáció vegyészmérnöke *dr. Béres József*, most három év elteltével a könyv alapján szervezte meg, a könyv teljes dalanyagának közös éneklését. E napon szeretné elérni, hogy minél többen átérezzék, megtapasztalják az éneklés örömét, szívet s lelket erősítő varázsát.

A Díszterem tárt ajtóval várta reggel 8 órától az odaérkezőket. Bármikor be lehetett lépni, a közönség adta

a műsort, szép népdalok énekével. A különleges élményt nyújtó énekmaraton során a *Szép magyar ének* c. könyv valamennyi dalát egy-egy „hivatásos” énekes segítségével közösen énekeltek. A könyv tartalmának megfelelő sorrendben mindig két dal jelent meg a kivetítőn. A *Deák Diák Általános Iskola* és a *Budapesti Énekes Iskola* tanárai és diákjai közül ketten felváltva, gördülékenyen vezették az éneklést, így a hangadással, indítással, semmi gondja nem volt az énekeseknek.

Öröm volt hallani, hogy a válogatásba került örökértékű népdalok milyen jól ismertek a felnőtt, érett generációban. Ha meggondoljuk ezek a népdalok néhány éve, vagy mondhatjuk immár évtizede szerepeltek az énektankönyvekben, az egykori diákok, kirándulásokon, táborozásokon még gyakran énekeltek ezeket a dalokat. Ha el is halkultak, vagy eltűntek az idők során ezek az énekek, itt bizonyítva újraéledtek, és mondhatjuk – Bartók Béla gondolataira hivatkozva: *népdal az, amit sokan, sokáig idéznek.* –

Három óra elteltével fejezték be a szépen hangzó népdalok énekét. *Béres József* köszöntötte a jelenlévőket és vázolta szándékát a könyv megjelenítésével, beszédében vallott elveiről, az ének szeretetéről, szükségességéről, és arról a szándékról, hogy elvigye a családokba, baráti társaságokba, közösségekbe az éneklés örömét. Szándéka szerint e könyv közreadásával kívánta „bárki számára egyszerűvé, könnyűvé tenni énekeink megtanulását.”

A több fejezetre osztott tematikus bemutatás 553 dalt tartalmaz, legnagyobb része magyar népdal, ezen belül vannak történelmi dalok, népszokásokhoz, ünnepekhez kapcsolódó dalok, gyermekdalok és különböző egyházi énekek. A szakmai hitelességet neves zenetudósok jegyzik.

A könyv megjelenését követően felmerült az igény a dalgyűjtemény „hangos kiadására”. Így készült el 2 darab mp3 formátumú CD. Ennek művészeti vezetője *Bubnó Tamás* karnagy, a Deák Diák Általános Iskola és a Budapesti Énekes Iskola vezetője, a Szent Kereszt, a Görögkatolikus Kórus és a Szent Efrém Férfikar karnagya. Ezek az együttesek adják elő a CD-n megszólaló dalanyagot. – Ha otthonukba viszik a könyvet, bár-mikor fellapozhatják, a CD segítségével meghallgathatják.

A köszöntőt követően máris megjötték a *kicsinyek* akik a jól ismert Gyermekdalokat énekeltek a felnőttek örömeire, hiszen saját élményeiket elevenítette föl, gyermekeik, vagy akár unokáik énekét felidézve.

A kora délután folyamán az Egyházi énekeket mutatták be a felsorolt énekkarok a Szent Péter és Pál Templomban, *Bubnó Tamás* vezetésével. Majd visszatérve az Óbudai Társaskörbe folytatódott a népdalok, népies dalok, hazafias énekek jó hangulatú közös éneklése.

A nagyteremben reggeltől-estig változó, de állandó nagyszámú közönség ez alkalommal is bebizonyította hogy az emberek szeretnek énekelni, fel tudják eleveníteni rég tanult, és hallott népdalaikat, csak egy kis segítség, biztatás kell hozzá.

Az Óbudai Társaskör sokszínű műsorainak választékában most a közönség szerepeltetésével ismét új szín jelent meg, amit bizonyára folytatás is követhet.

Márkusné Natter-Nád Klára

*

Köszönetet mondunk mindazoknak
akik az elmúlt évi személyi adójuk 1%-át
Társaságunknak juttatták. Ennek összege: 61.259 Ft.
Tisztelettel kérjük a Magyar Kodály Társaság tagjait,
Barátaikat és pártolóit, hogy a továbbiakban is
támogassák Társaságunk munkáját.
Adószámunk: 19040437-1-42

Elnöki összefoglaló

Szónyi Erzsébet elnök, 2012. május 5-én elhangzott,
közgyűlési beszámolója

Tisztelt Közgyűlés, Hölgyeim és Uraim

Bár jelen hivatalomat a Társaság szorult helyzetében – elődöm hirtelen lemondása miatt – csak rövid időre vállaltam, mégis közel 3 év lett belőle. Az adódó sok nehézség miatt nem volt könnyű ez az időszak, ám ennek ellenére be kell vallanom, szép munka volt, visszatekintve rá: örömmel tölt el. Köszönhető ez a szoros csapatmunkának, melyet az elnökség az egész említett időszakban elvégzett.

Köszönet *Kodály Zoltánnak*, hogy támogatta és lankadatlan figyelemmel kísérte munkánkat, *elődeimnek* e tisztségben, *Szokolay Sándornak* és *Dr. Bónis Ferencnek*, hogy társadalmi rangra emelték a Magyar Kodály Társaságot, *tagságunknak*, hogy részvételükkel – és tagdíjaikkal – támogatták a Társaságot, köszönet az *elnökségnek* az összmunkáért, azon belül külön *dr. Márkus Miklósné Natter-Nád Klárának* a MKT Hírei magas színvonalú szerkesztéséért, és – last but not least – *dr. Ittész Mihálynak* felbecsülhetetlen segítségéért. Mindezek nélkül nem lenne a MKT ma az, ami.

Jelen beszámoló első része az idei, 2011/12-es szezonról szól. Szokás szerint havonta tartottunk elnökségi üléseket, melyeken az aktuális tennivalók mellett mindig szóba kerültek az éppen időszerű problémák, a sajtó, a média területünkre tartozó megnyilatkozásai, az iskolákban, általában a zenei élet területén észlelhető pozitív vagy negatív megnyilatkozások, azok hatása az általános zenei közérzetre, a részünkről történő beleszólás lehetőségei, azok eredményessége vagy esetleges sikertelensége. A legnagyobb gondunk az oktatási reform kapcsán a zenei nevelés szerepének felülvizsgálata volt. Bár ezen a területen a főhatóság részéről sok biztatást kaptunk, szorgalmazásunknak nem lett látható eredménye. Úgy gondoljuk, hogy a művészeti nevelés óraszám emelése eddig csak a tervek és a sajtó vonatkozásában mutatkozik meg; az idő telik, de konkrét javaslat máig sem született. Az országos vitára közreadott tanterv pedig beláthatatlan ideig nem juthat be a mindennapi gyakorlatba. Itt a tanév vége és semmi jele annak, hogy ősszel pozitív változás következne.

December 16-i megemlékezésünket nagy örömünkre a Kodály Emlékmúzeum előadótermében tarthattuk. Dr. Ordasi Péter, elnökségünk tagja, a debreceni egyetem zenei tanszékének tanára, a szegedi Bartók Kórus karnagya beszélt Kodály Zoltánról 129. születésnapja évfordulóján, közreműködött Sebestyén Márta, Lee Bareum a kecskeméti Kodály Intézet növendéke és a Diósi Női Kar, Sirákné Kemény Kinga vezényletével.

Részt vettünk a XI. Magyar Karvezetői Konferencián, könyvbemutatókon, tudományos konferenciákon, kiállításokon, megemlékezéseken,

jubileumokon, melyek Kodály Zoltán életművéhez tartoznak. Mindezekről rendszeres ismertetés, beszámoló olvasható a MKT Híreiben.

Március 6-án megemlékezést tartottunk Mesterünk sírjánál a Farkasréti temetőben; dr. Szalay Olga, elnökségünk tagja, a MTA Zenetudományi Intézetének munkatársa, népzenekutató emlékezett; közreműködött a Zeneakadémia népzene szakának hallgatója és a kecskeméti Református Gimnázium kamarakórusa Jámbor Zsolt vezetésével.

Március 26-án a Fukushimai Kodály Kórus adott koncertet a Kodály Múzeumban Furiya Miyako vezényletével.

Március 31-én tartottuk a Kodály Zoltán nevét viselő iskolák „Kodály Zoltán kamaraének találkozó”-ját a budapesti Marczibányi téri Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola hangversenytermében Mesterünk születésnapjának 130. évfordulója emlékére. Érdemes felidézni, hogy honnan jöttek résztvevő kórusok: Győr, Komló, Nyíregyháza, Kecskemét, Tatabánya, Debrecen, Székesfehérvár, Szob, Budapest.

Jelenleg az Országos Idegennyelvű Könyvtárban van dr. Eösz László által összeállított Kodály kiállítás és annak kapcsán – a 130. évfordulóra emlékező- előadások folynak Kodály Zoltánnak idegen nyelvekre írott kórusműveiről, Tardy László (latin) és Ittész Mihály (angol, olasz) elemzése alapján.

Röviden, mintegy címszavakban összefoglalva az elmúlt három évet, azzal kell kezdenem, hogy a 2009. május 9-i rendkívüli közgyűlés összehívása annak a következménye volt, hogy bírósági végzés alapján Társaságunkat közhasznú szervezetté minősítették. Ennek folytán minden évben közgyűlést kell tartani, így került sor a mostanira is. Miután a MKT 1978-ban alakult, ez az új státusz megerősítette eddigi 30 éves működésében.

Eljött az ideje annak is, hogy több hajdani ének-zenei általános iskola 50 éves jubileumához érkezett; s ahová hívtak oda el is mentünk. Még folytatódnak a megemlékezések, a közeljövőben éppen Dunapatajon.

Figyelemmel kísértük a Nemzetközi Kodály Társaság tevékenységét, beszámolókat hallgattunk a kecskeméti Kodály Szemináriumokról.

A havonta tartott elnökségi üléseken vendégül hívtuk a különféle szervezetek elnökeit: a Magyar Muzsikus Fórum, a Magyar Zeneszerők Egyesülete, a Magyar Zenei Tanács, a Nemzetközi Kodály Társaság vezetőit, elnökeit. Hosszas próbálkozás után elfogadta meghívásunkat a kulturális tárca is (Gloviczky helyettes államtitkár úr személyében); mindezek a megbeszélések igen tanulságosak és érdekesek voltak.

Folyamatos kapcsolatunk van a Hungaricum Szövetséggel, remélve, hogy egyszer majd eredményre jutunk, vagyis a „Kodály módszer” nemzeti és nemzetközi védjegyet kap – szlogen „érték a mérték”. A sajtó szerint a Parlament már tárgyalta ezt a törvény-tervezetet.

Négy helyen vannak tagcsoportjaink, Kecskeméten, Szegeden, Pécs-Baranya néven, Nyíregyháza-Szatmár-Bereg megyében és Veszprém-Felső

Dunántúlon. Ezek körében előadások, hangversenyek, megemlékezések, vetékedők, kórustalálkozók jönnek létre. E beszámoló után az egyes csoportok vezetői – akik egyúttal elnökségünk tagjai is, – rövid összefoglalót adnak saját munkájukról.

Legyen szabad megemlítenem, hogy 2011. januárjában nyílt levelet írtunk a magyar zenei nevelés és a magyar zenekultúra ügyében a kormányhoz és a Parlamenthez. Több próbálkozásunk után végül ezt a Magyar Nemzet megjelentette, de felsőbb helyen nem lett viszhangja.

Társaságunk fennállásának 30. évfordulójára jelent meg a MKT Hírei külön kiadása „Kodály Zoltán nevét viselő kórusok és iskolák” címmel, mely antológia 10 önálló kórus és 20 iskola történetét tartalmazza hiteles adatokkal, gazdag fénykép anyaggal színesítve. A kötet szerkesztője dr. Márkusné Natter-Nád Klára hosszú idő alatt alapos munkával gyűjtötte össze a megjelent anyagot, ezzel mindenki előtt dokumentálva az elmúlt évtizedek sikeres munkáját. A korábban említett „nyílt levél” falra hányt borsója helyett örüljünk annak, hogy van mire büszkének lennünk. Társaságunk azon fáradozik, hogy lássuk meg a csendes, kitartó munka eredményeit, és – amíg erőnk engedi – küzdjünk a folytatásért.

Éppen a folytatás felé halad az a kezdeményezés, hogy a Kodály Biciniumok és Triciniumok CD-re kerüljenek, ezzel példát mutatva azok felé, akik a minőségnek még nem érték el azt a fokát, melyet majd a lemezek hallható énekkarok mutatnak fel.

A három év történetéhez az is tartozik, hogy a Körönd-i ház hosszan elhúzódó tatarozási munkálatai miatt nem tudtuk éppen soron következő rendezvényeinket ott tartani, ezért egy alkalommal a terézvárosi Avilai Nagy Szent Teréz templomban, másodszer pedig a Fasori Református templomban voltak a dec. 16-i ünnepségek. A Régi Zeneakadémia irodának ugyan biztos pont volt, de elnökségi ülést volt, hogy az „Eötvös 10” nevű épületben kellett tartanunk. Mindez azonban nem zavarta sem az iroda, sem az elnökség munkáját. Köszönet érte *Kende Zsuzsanna* titkár-nőnknek. –

Mielőtt átadom a szót tagcsoportjaink vezetőinek, megköszönöm az Önök megtisztelő figyelmét, munkatársaimnak hivatalbeli szolgálatom idején megmutatkozott töretlen, példamutató együttműködését.

Kívánom, hogy a következő elnökség is ugyanolyan odaadással fejtsse ki tevékenységét, mint az eddigi, hogy együtt mondhassák, amit a görögök üzentek a mindenkori vándorral:

„VIDD HÍRÜL A SPÁRTAIÁKNAK:

MEGCSELEKEDTÜK, AMIT MEGKÖVETELT A HAZA”.

Szőnyi Erzsébet

Világi kánonok Weltliche Kanons Secular Canons

Közreadja / herausgegeben von / edited by

Tihanyi Ferencné Náray Júlia

Kontrapunkt Music 2012

Társaságunk közgyűléséről

A Magyar Kodály Társaság közgyűlését, 2012. május 5-én, 10 órára a Kodály Zoltán Emlékmúzeum előadótermébe hívta össze Szőnyi Erzsébet elnök-asszony.

Az ülés levezető elnöke Hollós Máté,
a jelölőbizottság elnöke dr. Tóthpál József,
vendéglátó háziasszonyunk tiszteletbeli elnökünk, Kodály Zoltánné volt.

Ezúttal nemcsak a közhasznú szervezetekre nézve kötelező évenkénti esemény volt, hanem az elnökség három éves ciklusának lejártja miatt tisztújító közgyűlés is.

Szőnyi Erzsébet – aki 2007-ben először egy évre vállalta az elnökséget – végül öt nehéz, mégis sikeresnek mondható esztendőn át töltötte be a Társaság elsőszámú vezetőjének feladatkörét, mindnyájunk örömére.

A közhasznúsági jelentést Ittész Mihály társelnök ismertette. Ugyancsak ő szolt a folyó évi, részben már megvalósult, részben még megvalósítandó tervekről.

Elhangzottak a vidéki tagcsoportok munkájáról szóló beszámolók

A pénzügyi beszámoló előterjesztője Zelinka Tamás, a számvizsgáló bizottság elnöke volt. A különböző programokra elnyert támogatások tették lehetővé, hogy szakmai szempontból a nehézségek ellenére eredményes volt a 2011. év. A 2012. év. – köszönhetően a 130. Kodály-évfordulónak is – jobbnak ígérkezik. A működési költségek terén azonban sok a probléma, a késsedelem, elmaradás. Sajnos a tagdíjfizetési fegyelem sem kielégítő (a tagság 30–40%-a marad el a tagdíj befizetésével), így a saját források is szűkösebbek a kellenél. Javaslat hangzott el a szigorúbb tagrevízióra, az Alapszabály hátralékosokra vonatkozó maximum két éves türelmi idejének figyelembe vételével.

A leköszönt elnökség és számvizsgáló bizottság tagjainak többségét újra választotta a tisztújító közgyűlés. Az alapszabály szerint az elnököt és a társelnököt az elnökség saját tagjai közül választja meg. Erre a következő elnökségi ülésen, június 4-én kerül sor. A közgyűlés a beszámolókat és az alapszabály módosítást, az elnökség tiszteletbeli tagja létesítéséről, egyhangúlag elfogadta.

A részletes beszámolót
a Hírek következő, 2012/3 – szeptemberi számában,
és a honlapon közöljük. (www.m-kodalytarsasag.hu)

A DEBRECENI **25. BARTÓK BÉLA NEMZETKÖZI
KÓRUSVERSENYRE** MEGJELENŐ ÚJ KÓRUSKOTTÁK
AZ EDITIO MUSICA BUDAPEST KIADÁSÁBAN

GYERMEKKAR

SZALAI KATALIN: Lucalánc. Négy gyermekkar (Z. 14 824)

NŐIKAR

HORVÁTH MÁRTON LEVENTE: Jubilate Deo (Z. 14 833)

VEGYESKAROK

MESKÓ ILONA: Vivat, crescat, floreat! (Z. 14 826)

OTT REZSŐ: Vivat, crescat, floreat! (Z. 14 827)

SZABÓ BARNA: Tudom... (Z. 14 830)

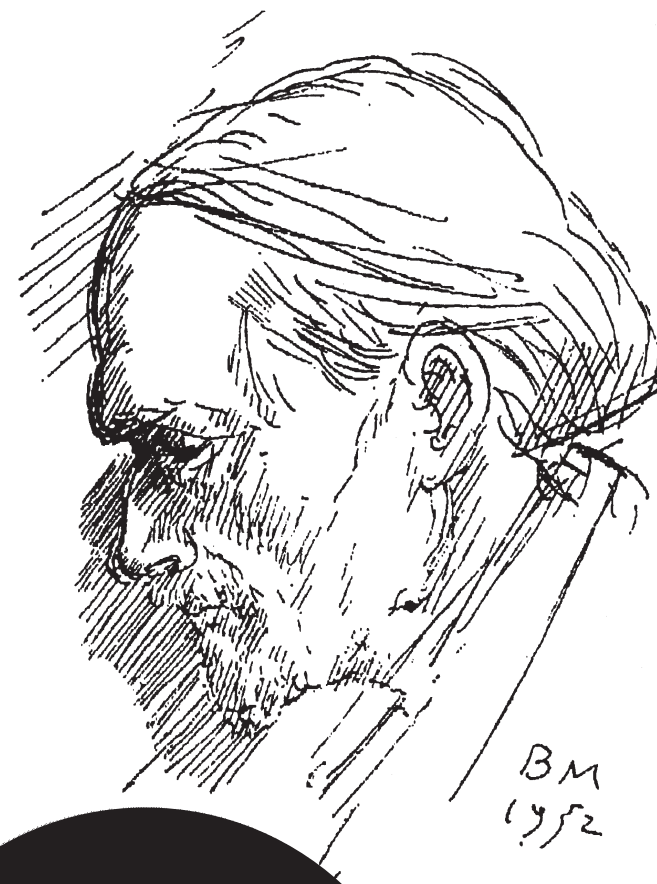
ZOMBOLA PÉTER: Vivat, crescat, floreat! (Z. 14 825)

www.kotta.info

Az Interneten megtalálja régi és legújabb kóruskiadványainkat
mintaoldalakkal és sok mű hangfelvételével.

Universal Music Publishing Editio Musica Budapest Zeneműkiadó Kft
H-1370 Budapest, P.O.B. 322 • Tel.: (361) 236-1105 • Telefax: (361) 236-1101
E-mail: info@emb.hu • Internet: http://www.emb.hu

A MAGYAR
KODÁLY
TÁRSASÁG
HÍREI

2012/2